

Publicatieblad

van de Europese Unie

L 184

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

62e jaargang

10 juli 2019

Inhoud

II Niet-wetgevingshandelingen

INTERNATIONALE OVEREENKOMSTEN

- ★ **Besluit (EU) 2019/1172 van de Raad van 6 juni 2019 betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van sommige bepalingen van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten** 1

Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten 3

VERORDENINGEN

- ★ **Uitvoeringsverordening (EU) 2019/1173 van de Commissie van 2 juli 2019 tot inschrijving van een naam in het register van beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduidingen ("Ayrshire New Potatoes"/"Ayrshire Earlies") (BGA)** 11
- ★ **Uitvoeringsverordening (EU) 2019/1174 van de Commissie van 9 juli 2019 tot vaststelling van begrotingsmaxima voor 2019 voor bepaalde regelingen inzake rechtstreekse steunverlening die zijn ingesteld bij Verordening (EU) nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad** 12

NL

Besluiten waarvan de titels mager zijn gedrukt, zijn besluiten van dagelijks beheer die in het kader van het landbouwbeleid zijn genomen en die in het algemeen een beperkte geldigheidsduur hebben.

Besluiten waarvan de titels vet zijn gedrukt en die worden voorafgegaan door een sterretje, zijn alle andere besluiten.

BESLUITEN

- ★ **Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/1175 van de Commissie van 9 juli 2019 inzake de erkenning van de vrijwillige regeling “Roundtable on Sustainable Palm Oil RED” voor het aantonen van de naleving van de duurzaamheidscriteria overeenkomstig de Richtlijnen 98/70/EG en 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad 21**

REGLEMENTEN VAN ORDE EN REGLEMENTEN VOOR DE PROCESVOERING

- ★ **Reglement van orde van het Europees Economisch en Sociaal Comité — Maart 2019 ..... 23**

II

(Niet-wetgevingshandelingen)

INTERNATIONALE OVEREENKOMSTEN

BESLUIT (EU) 2019/1172 VAN DE RAAD

van 6 juni 2019

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van sommige bepalingen van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 82, lid 1, tweede alinea, onder d), en artikel 87, lid 2, onder a), in samenhang met artikel 218, lid 5,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 10 juni 2016 heeft de Raad de Commissie gemachtigd onderhandelingen te openen over de sluiting van een overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten ("de overeenkomst").
- (2) De onderhandelingen zijn met succes afgerond met de parafering van de overeenkomst op 24 mei 2018.
- (3) De verbetering van de uitwisseling van rechtshandavingsgegevens met het oog op de handhaving van de veiligheid in de Unie kan niet in voldoende mate door de zelfstandig optredende lidstaten worden gerealiseerd, aangezien de internationale criminaliteit zich door haar aard niet door de grenzen van de Unie laat tegenhouden. De mogelijkheid dat alle lidstaten en het Vorstendom Liechtenstein wederzijds toegang krijgen tot de nationale gegevensbanken betreffende DNA-analysebestanden, vingerafdrukidentificatiesystemen en voertuigregistratiegegevens, is van cruciaal belang om de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van rechtshandhaving te bevorderen.
- (4) Besluit 2008/615/JBZ van de Raad ⁽¹⁾, Besluit 2008/616/JBZ van de Raad ⁽²⁾ en de bijlage erbij, en Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad ⁽³⁾ zijn bindend voor Ierland, dat derhalve deelneemt aan de vaststelling en toepassing van onderhavig besluit.
- (5) Besluit 2008/615/JBZ, Besluit 2008/616/JBZ en de bijlage erbij, en Kaderbesluit 2009/905/JBZ zijn bindend voor het Verenigd Koninkrijk, dat derhalve deelneemt aan de vaststelling en toepassing van onderhavig besluit.

⁽¹⁾ Besluit 2008/615/JBZ van de Raad van 23 juni 2008 inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit (PB L 210 van 6.8.2008, blz. 1).

⁽²⁾ Besluit 2008/616/JBZ van de Raad van 23 juni 2008 betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit (PB L 210 van 6.8.2008, blz. 12).

⁽³⁾ Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad van 30 november 2009 over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten (PB L 322 van 9.12.2009, blz. 14).

- (6) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is gehecht, neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van dit besluit en is dit niet bindend voor, noch van toepassing op deze lidstaat.
- (7) De overeenkomst moet worden ondertekend en de daaraan aangehechte verklaring moet worden goedgekeurd. Sommige bepalingen van de overeenkomst moeten voorlopig worden toegepast in afwachting van de voltooiing van de voor de inwerkingtreding ervan vereiste procedures,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De ondertekening, namens de Unie, van de overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten ("de overeenkomst"), wordt gemachtigd, onder voorbehoud van de sluiting van die overeenkomst.

De tekst van de overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

De aan dit besluit gehechte overeenkomst wordt namens de Unie goedgekeurd.

Artikel 3

De voorzitter van de Raad wordt gemachtigd de persoon (personen) aan te wijzen die bevoegd is (zijn) de overeenkomst namens de Unie te ondertekenen.

Artikel 4

Overeenkomstig artikel 8, lid 3, van de overeenkomst, worden artikel 5, leden 1 en 2, van de overeenkomst in afwachting van de voltooiing van de voor de inwerkingtreding ervan vereiste procedures vanaf de ondertekening van de overeenkomst ⁽⁴⁾ voorlopig toegepast.

Artikel 5

Dit besluit treedt in werking op de datum waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Luxemburg, 6 juni 2019.

Voor de Raad
De voorzitter
A. BIRCHALL

⁽⁴⁾ De datum van ondertekening van de overeenkomst zal worden bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie* door het secretariaat-generaal van de Raad.

OVEREENKOMST

tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten

DE EUROPESE UNIE,

enerzijds, en

HET VORSTENDOM LIECHTENSTEIN,

anderzijds,

hierna gezamenlijk “de overeenkomstsluitende partijen” genoemd,

GELEID DOOR DE WENS de politieke en justitiële samenwerking tussen de lidstaten van de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein te verbeteren, onverminderd de regelgeving ter bescherming van de individuele vrijheid,

OVERWEGENDE dat de huidige betrekkingen tussen de overeenkomstsluitende partijen, met name het Protocol tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap, de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toetreding van het Vorstendom Liechtenstein tot de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis ⁽¹⁾, een toonbeeld zijn van nauwe samenwerking bij de bestrijding van criminaliteit,

EROP WIJZEND dat de overeenkomstsluitende partijen belang hebben bij een doeltreffende en vlotte politieke samenwerking tussen de lidstaten van de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein, die verenigbaar is met de grondbeginselen van hun nationale rechtsstelsels en in overeenstemming met de individuele rechten en de beginselen van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950,

ERKENNENDE dat Kaderbesluit 2006/960/JBZ van de Raad van 18 december 2006 betreffende de vereenvoudiging van de uitwisseling van informatie en inlichtingen tussen de rechtshandhavingsautoriteiten van de lidstaten van de Europese Unie ⁽²⁾ reeds regels bevat op grond waarvan de rechtshandhavingsautoriteiten van de lidstaten en het Vorstendom Liechtenstein snel en doeltreffend bestaande informatie en inlichtingen kunnen uitwisselen teneinde een strafrechtelijk onderzoek of een criminele-inlichtingenoperatie uit te voeren,

ERKENNENDE dat het van cruciaal belang is dat exacte informatie snel en doeltreffend kan worden uitgewisseld teneinde de internationale samenwerking op het gebied van rechtshandhaving te stimuleren,

INDACHTIG het doel om procedures in te voeren ter bevordering van snelle, efficiënte en goedkope gegevensuitwisselingsmiddelen, en dat voor het gezamenlijke gebruik van gegevens, in die procedures de respectieve verantwoordelijkheden moeten worden bepaald en de procedures de nodige waarborgen moeten bieden wat betreft de juistheid en de beveiliging van de gegevens bij doorgifte en opslag; alsmede procedures voor de registratie van gegevensuitwisseling en beperkingen op het gebruik van de uitgewisselde gegevens,

EROP WIJZEND dat deze overeenkomst derhalve bepalingen bevat die stoelen op de voornaamste bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad van 23 juni 2008 inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit ⁽³⁾ en Besluit 2008/616/JBZ van de Raad van 23 juni 2008 betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit ⁽⁴⁾, met inbegrip van de bijlage, alsmede Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad van 30 november 2009 over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten ⁽⁵⁾, en die dienen ter verbetering van de informatie-uitwisseling waarbij de lidstaten van de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein elkaar toegang verlenen tot hun geautomatiseerde DNA-analysebestanden, geautomatiseerde vingerafdrukidentificatiesystemen en voertuigregistratiegegevens,

⁽¹⁾ PB EU L 160 van 18.6.2011, blz. 3.

⁽²⁾ PB EU L 386 van 29.12.2006, blz. 89.

⁽³⁾ PB EU L 210 van 6.8.2008, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB EU L 210 van 6.8.2008, blz. 12.

⁽⁵⁾ PB EU L 322 van 9.12.2009, blz. 14.

EROP WIJZEND dat in het geval van nationale DNA-analysebestanden en geautomatiseerde vingerafdrukidentificatiesystemen, een hit/no hit-systeem de verzoekende staat, in een tweede fase, in staat moet stellen specifieke met een dossier verband houdende persoonsgegevens op te vragen in de staat die het dossier beheert en, waar nodig, via rechtshulpprocedures, waaronder die welke ingevolge Kaderbesluit 2006/960/JBZ van de Raad zijn vastgesteld, om nadere informatie te verzoeken,

OVERWEGENDE dat die bepalingen de bestaande procedures aan de hand waarvan de lidstaten van de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein kunnen nagaan of een andere staat, over de door hen benodigde informatie beschikt, aanzienlijk zouden bespoedigen en, zo ja, welke staat,

OVERWEGENDE dat grensoverschrijdende gegevensvergelijking een nieuwe dimensie zal geven aan de misdaadbestrijding en dat de informatie die door het vergelijken van gegevens wordt verkregen, nieuwe onderzoeksmethoden mogelijk zal maken en daardoor een cruciale rol spelen bij de ondersteuning van de rechtshandavings- en justitiële autoriteiten van de staten,

OVERWEGENDE dat de regels gebaseerd zijn op netwerkverbindingen tussen de nationale gegevensbanken van de staten,

OVERWEGENDE dat de staten onder bepaalde voorwaarden al dan niet persoonsgebonden gegevens moeten kunnen verstrekken teneinde in verband met grootschalige evenementen met een grensoverschrijdende dimensie de uitwisseling van gegevens te verbeteren met het oog op de voorkoming van strafbare feiten en de handhaving van de openbare orde en veiligheid,

ERKENNENDE dat niet alleen de informatie-uitwisseling moet worden verbeterd, maar ook andere vormen van nauwere samenwerking tussen politiediensten moeten worden gereguleerd, met name waar het gaat om gezamenlijke veiligheidsoperaties (bijvoorbeeld gezamenlijke patrouilles),

OVERWEGENDE dat het hit/no hit-systeem een structuur voor de vergelijking van anonieme profielen biedt, waarbij aanvullende persoonsgegevens pas na een hit worden uitgewisseld, en dat de verstrekking en de ontvangst van die gegevens vallen onder het nationale recht, met inbegrip van de rechtshulpvoorschriften en dat deze opzet een adequaat systeem waarborgt voor gegevensbescherming, met dien verstande dat voor de verstrekking van persoonsgegevens aan een andere staat een toereikend niveau van gegevensbescherming in de ontvangende staten is vereist,

OVERWEGENDE dat het Vorstendom Liechtenstein de kosten van zijn eigen autoriteiten in verband met de toepassing van deze overeenkomst draagt,

ERKENNENDE dat, aangezien de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten een belangrijke stap is naar een veiligere en effectievere uitwisseling van forensische informatie, sommige bepalingen van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad derhalve door het Vorstendom Liechtenstein dienen te worden nageleefd;

OVERWEGENDE dat de verwerking van persoonsgegevens, op grond van deze overeenkomst, door de autoriteiten van het Vorstendom Liechtenstein met het oog op het voorkomen, opsporen of onderzoeken van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit onderworpen dient te zijn aan normen voor de bescherming van persoonsgegevens uit hoofde van het nationaal recht van het Vorstendom Liechtenstein die voldoen aan Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad ⁽⁶⁾,

ZICH BASEREND op het wederzijds vertrouwen van de lidstaten van de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein in de structuur en werking van hun rechtssstelsels,

ERMEE REKENING HOUDENDE dat op grond van de overeenkomst tussen de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein ten aanzien van de samenwerking in het kader van de Zwitserse informatiesystemen wat betreft vingerafdrukgegevens en DNA-profielen ⁽⁷⁾, beide landen dezelfde gegevensbanken en informatie-uitwisselingssystemen gebruiken voor respectievelijk DNA en vingerafdrukgegevens,

ERKENNENDE dat de bepalingen van de bilaterale en multilaterale overeenkomsten van toepassing blijven voor alle aangelegenheden die niet in deze overeenkomst zijn geregeld;

⁽⁶⁾ PB EU L 119 van 4.5.2016, blz. 89.

⁽⁷⁾ Liechtensteinisches Landesgesetzblatt 2006 Nr. 75; Liechtensteinische Rechtsvorschrift 0.369.101.2.

HEBBEN BESLOTEN DE VOLGENDE OVEREENKOMST TE SLUITEN:

Artikel 1

Onderwerp en doel

1. Behoudens deze overeenkomst zijn de artikelen 1 tot en met 24, artikel 25, lid 1, en de artikelen 26 tot en met 32 en artikel 34 van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van toepassing op de bilaterale betrekkingen tussen het Vorstendom Liechtenstein en elke lidstaat.
2. Behoudens deze overeenkomst zijn de artikelen 1 tot en met 19 en artikel 21 van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en, met uitzondering van punt 1 van hoofdstuk 4, van de bijlage ervan, van toepassing op de bilaterale betrekkingen tussen het Vorstendom Liechtenstein en elke lidstaat.
3. De verklaringen die de lidstaten uit hoofde van Besluiten 2008/615/JBZ en 2008/616/JBZ van de Raad hebben afgelegd, zijn ook van toepassing op hun bilaterale betrekkingen met het Vorstendom Liechtenstein.
4. Behoudens deze overeenkomst zijn de artikelen 1 tot en met 5 en artikel 6, lid 1, van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten, van toepassing op de bilaterale betrekkingen tussen het Vorstendom Liechtenstein en elke lidstaat.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- 1) "overeenkomstsluitende partijen": de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein;
- 2) "lidstaat": een lidstaat van de Europese Unie;
- 3) "staat": een lidstaat of het Vorstendom Liechtenstein.

Artikel 3

Eenvormige toepassing en uitlegging

1. Om ervoor te zorgen dat de in artikel 1 bedoelde bepalingen zo eenvormig mogelijk worden toegepast en uitgelegd, volgen de overeenkomstsluitende partijen de ontwikkeling van de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie en van de bevoegde rechtscolleges van het Vorstendom Liechtenstein betreffende die bepalingen op de voet. Daartoe wordt een mechanisme voor de regelmatige wederzijdse uitwisseling van die rechtspraak opgezet.
2. Het Vorstendom Liechtenstein is gerechtigd memories of schriftelijke opmerkingen in te dienen bij het Hof van Justitie van de Europese Unie wanneer een rechterlijke instantie van een lidstaat het Hof van Justitie een prejudiciële vraag voorlegt over de uitlegging van een in artikel 1 bedoelde bepaling.

Artikel 4

Geschillenbeslechting

Een geschil tussen het Vorstendom Liechtenstein en een lidstaat betreffende de uitlegging of de toepassing van deze overeenkomst of van een in artikel 1 bedoelde bepaling en daarop betrekking hebbende wijzigingen kan door een partij bij het geschil verwezen worden naar een vergadering van de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten van de Europese Unie en van het Vorstendom Liechtenstein, met het oog op een snelle beslechting van het geschil.

Artikel 5

Wijzigingen

1. Indien een wijziging moet worden aangebracht in de in artikel 1 bedoelde bepalingen, stelt de Europese Unie het Vorstendom Liechtenstein zo spoedig mogelijk op de hoogte en neemt zij in voorkomend geval zijn opmerkingen in ontvangst.
2. Wijzigingen van de in artikel 1 bedoelde bepalingen worden het Vorstendom Liechtenstein door de Europese Unie na aanneming zo spoedig mogelijk ter kennis gebracht.

Het Vorstendom Liechtenstein besluit onafhankelijk of het de inhoud van een dergelijke wijziging aanvaardt en die in zijn interne rechtsorde omzet. Dat besluit wordt binnen drie maanden na de in de eerste alinea bedoelde kennisgeving ter kennis van de Europese Unie gebracht.

3. Indien de inhoud van de wijziging voor het Vorstendom Liechtenstein pas bindend kan worden nadat aan zijn grondwettelijke verplichtingen is voldaan, deelt het Vorstendom Liechtenstein de Europese Unie zulks bij zijn kennisgeving mee. Het Vorstendom Liechtenstein deelt de Europese Unie onverwijld schriftelijk mee wanneer aan alle grondwettelijke verplichtingen is voldaan. Wanneer geen referendum vereist is, vindt de kennisgeving plaats onmiddellijk na het verstrijken van de referendumtermijn. Indien een referendum vereist is, beschikt het Vorstendom Liechtenstein voor het verrichten van de kennisgeving over een termijn van ten hoogste achttien maanden vanaf de kennisgeving door de Europese Unie. Vanaf de datum waarop de wijziging voor het Vorstendom Liechtenstein in werking moet treden, tot de mededeling dat aan de grondwettelijke verplichtingen is voldaan, past het Vorstendom Liechtenstein indien mogelijk de inhoud van de wijziging voorlopig toe.

4. Indien het Vorstendom Liechtenstein de inhoud van de wijziging niet aanvaardt, wordt deze overeenkomst opgeschort. De overeenkomstsluitende partijen komen bijeen om elke mogelijkheid tot voortzetting van de goede werking van de overeenkomst te onderzoeken, met inbegrip van de mogelijkheid om de gelijkwaardigheid van wetgeving te erkennen. De opschorting wordt opgeheven zodra het Vorstendom Liechtenstein kennisgeving doet dat het de inhoud van wijziging aanvaardt of indien de overeenkomstsluitende partijen overeenkomen de bestaande overeenkomst opnieuw toe te passen.

5. Indien de overeenkomstsluitende partijen na afloop van een opschortingsperiode van zes maanden nog niet zijn overeengekomen de overeenkomst opnieuw toe te passen, wordt de toepassing van de overeenkomst beëindigd.

6. De leden 4 en 5 van dit artikel zijn niet van toepassing op wijzigingen betreffende hoofdstuk 3, 4 of 5 van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad of betreffende artikel 17 van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad ten aanzien waarvan het Vorstendom Liechtenstein de Europese Unie met redenen omkleed heeft meegedeeld de wijziging niet te aanvaarden. In dergelijke gevallen blijven, onverminderd het bepaalde in artikel 10 van deze overeenkomst, in de bilaterale betrekkingen tussen het Vorstendom Liechtenstein en elke lidstaat de betrokken bepalingen van toepassing in de versie van voor de wijziging.

Artikel 6

Evaluatie

De overeenkomstsluitende partijen stemmen ermee in deze overeenkomst uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding gezamenlijk aan een evaluatie te onderwerpen. De evaluatie heeft in het bijzonder betrekking op de praktische uitvoering, de uitlegging en de verdere ontwikkeling van de overeenkomst en behelst ook aangelegenheden zoals de gevolgen van de ontwikkeling van de Europese Unie met betrekking tot het voorwerp van de overeenkomst.

Artikel 7

Verhouding tot andere instrumenten

1. Het staat het Vorstendom Liechtenstein vrij om bilaterale of multilaterale overeenkomsten of regelingen inzake grensoverschrijdende samenwerking met lidstaten die op de datum van de sluiting van deze overeenkomst van kracht zijn, te blijven toepassen, voor zover die overeenkomsten of regelingen verenigbaar zijn met de doelstellingen van deze overeenkomst. Het Vorstendom Liechtenstein stelt de Europese Unie in kennis van dergelijke overeenkomsten of regelingen die van toepassing zullen blijven.

2. Na de inwerkingtreding van deze overeenkomst staat het Vorstendom Liechtenstein vrij om andere bilaterale of multilaterale overeenkomsten of regelingen inzake grensoverschrijdende samenwerking met lidstaten te sluiten of in werking te doen treden, voor zover die overeenkomsten of regelingen de mogelijkheid bieden de doelstellingen van deze overeenkomst te verruimen of te verbreden. Het Vorstendom Liechtenstein stelt de Europese Unie binnen drie maanden na de ondertekening van dergelijke nieuwe overeenkomsten of regelingen hiervan in kennis, of, wat betreft overeenkomsten of regelingen die reeds voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze overeenkomst waren ondertekend, binnen drie maanden na de inwerkingtreding van dergelijke nieuwe overeenkomsten of regelingen.
3. De in de leden 1 en 2 bedoelde overeenkomsten en regelingen laten de betrekkingen met de lidstaten die daarbij geen partij zijn, onverlet.
4. Deze overeenkomst laat bestaande overeenkomsten betreffende rechtsbijstand of wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen onverlet.

Artikel 8

Kennisgevingen, verklaringen en inwerkingtreding

1. De overeenkomstsluitende partijen stellen elkaar in kennis van de voltooiing van de noodzakelijke procedures, waarmee zij te kennen geven dat zij ermee instemmen door de overeenkomst te worden gebonden.
2. De Europese Unie kan ermee instemmen door deze overeenkomst gebonden te worden, zelfs al zijn de besluiten inzake de verwerking van persoonsgegevens die overeenkomstig Besluit 2008/615/JBZ van de Raad zijn of worden verstrekt, nog niet ten aanzien van alle lidstaten genomen.
3. Artikel 5, leden 1 en 2, worden vanaf de datum van ondertekening van deze overeenkomst voorlopig toegepast.
4. Ten aanzien van wijzigingen van de in artikel 1 bedoelde bepalingen die na de ondertekening maar voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze overeenkomst zijn aangenomen, vangt de in artikel 5, lid 2, tweede alinea, bedoelde periode van drie maanden aan op de datum waarop de overeenkomst in werking treedt.
5. Bij de in lid 1 bedoelde kennisgeving of, indien daarin is voorzien, op enig later tijdstip, legt het Vorstendom Liechtenstein de in artikel 1, lid 3, bedoelde verklaringen af.
6. Deze overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de derde maand na de datum van de laatste kennisgeving als bedoeld in lid 1.
7. Verstrekking door de lidstaten en het Vorstendom Liechtenstein van persoonsgegevens op grond van deze overeenkomst vindt niet plaats voordat de bepalingen van hoofdstuk 6 van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad in het nationale recht van de bij de verstrekking betrokken staten zijn uitgevoerd.

Teneinde na te gaan of zulks in het Vorstendom Liechtenstein het geval is, worden overeenkomstig de voorwaarden en regelingen die met het Vorstendom Liechtenstein zijn overeengekomen, een evaluatiebezoek en een proefproject uitgevoerd, die identiek zijn aan die welke krachtens hoofdstuk 4 van de bijlage bij Besluit 2008/616/JBZ van de Raad in de lidstaten zijn uitgevoerd.

Aan de hand van het verslag van de algehele evaluatie en nadat dezelfde stappen zijn gezet als bij de aanvang van geautomatiseerde gegevensuitwisseling in de lidstaten, besluit de Raad met ingang van welke datum of data de lidstaten persoonsgegevens overeenkomstig deze overeenkomst aan het Vorstendom Liechtenstein mogen verstrekken.

8. De bepalingen van Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad worden door het Vorstendom Liechtenstein ten uitvoer gelegd en toegepast. Het Vorstendom Liechtenstein stelt de Europese Commissie in kennis van de tekst van de belangrijkste bepalingen die op het door die richtlijn bestreken gebied worden vastgesteld.
9. De artikelen 1 tot en met 24, artikel 25, lid 1, en de artikelen 26 tot en met 32 en artikel 34 van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad, worden door het Vorstendom Liechtenstein uitgevoerd en toegepast. Het Vorstendom Liechtenstein deelt de Europese Commissie de tekst mede van de belangrijkste bepalingen die op het door dat kaderbesluit van de Raad bestreken gebied worden vastgesteld.

10. De bevoegde autoriteiten van het Vorstendom Liechtenstein mogen de bepalingen van hoofdstuk 2 van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad niet toepassen voordat het Vorstendom Liechtenstein de in de leden 8 en 9 van dit artikel bedoelde maatregelen heeft uitgevoerd en toegepast.

Artikel 9

Toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie

De toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie schept krachtens deze overeenkomst rechten en verplichtingen tussen die nieuwe lidstaten en het Vorstendom Liechtenstein.

Artikel 10

Opzegging

1. Deze overeenkomst kan te allen tijde door een van de overeenkomstsluitende partijen worden opgezegd door nederlegging van een kennisgeving van opzegging bij de andere overeenkomstsluitende partij.
2. De opzegging van deze overeenkomst overeenkomstig lid 1 wordt van kracht zes maanden na de nederlegging van de kennisgeving van opzegging.

Deze overeenkomst is opgesteld in tweevoud in de Bulgaarse, de Deense, de Duitse, de Engelse, de Estse, de Finse, de Franse, Griekse, de Hongaarse, de Italiaanse, de Kroatische, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Roemeense, de Sloveense, de Slowaakse, de Spaanse, de Tsjechische en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Съставено в Брюксел на двадесет и седми юни две хиляди и деветнадесета година.

Hecho en Bruselas, el veintisiete de junio de dos mil diecinueve.

V Bruselu dne dvacátého sedmého června dva tisíce devatenáct.

Udfærdiget i Bruxelles den syvogtyvende juni to tusind og nitten.

Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten Juni zweitausendneunzehn.

Kahe tuhande üheksateistkümnenda aasta juunikuu kahekümne seitsmendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι επτά Ιουνίου δύο χιλιάδες δεκαεννέα.

Done at Brussels on the twenty-seventh day of June in the year two thousand and nineteen.

Fait à Bruxelles, le vingt-sept juin deux mille dix-neuf.

Sastavljeno u Bruxellesu dvadeset sedmog lipnja godine dvije tisuće devetnaeste.

Fatto a Bruxelles, addì ventisette giugno duemiladiciannove.

Briselē, divi tūkstoši deviņpadsmitā gada divdesmit septītajā jūnijā.

Priimta du tūkstančiai devynioliktą metų birželio dvidešimt septintą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenkilencedik év június havának huszonhetedik napján.

Magħmul fi Brussell, fis-sebgha u għoxrin jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u dsatax.

Gedaan te Brussel, zevenentwintig juni tweeduizend negentien.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego siódmego czerwca roku dwa tysiące dziewiętnastego.

Feito em Bruxelas, em vinte e sete de junho de dois mil e dezanove.

Întocmit la Bruxelles la douăzeci și șapte iunie două mii nouăsprezece.

V Bruseli dvadsiateho siedmeho júna dvetisícdevätnásť.

V Bruslju, dne sedemindvajsetega junija leta dva tisoč devetnajst.

Tehty Brysselissä kahdentenäkymmenentenäseitsemäntenä päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattayhdeksäntoista.

Som skedde i Bryssel den tjugosjunde juni år tjugohundranitton.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

Lodovico
Murphy
J. Mouquet

За Княжество Лихтенщайн
Por el Principado de Liechtenstein
Za Lichtenštejnské knížectví
For Fyrstendømmet Liechtenstein
Für das Fürstentum Liechtenstein
Liechtensteini Vürstiriigi nimel
Για το Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν
For the Principality of Liechtenstein
Pour la Principauté de Liechtenstein
Za Kneževinu Lihtenštajn
Per il Principato del Liechtenstein
Lihtenšteinas Firstistes vārdā –
Lichtenšteino Kunigaikštystės vardu
A Liechtensteini Hercegség részéről
Għall-Prinċipat tal-Liechtenstein
Voor het Vorstendom Liechtenstein
W imieniu Księstwa Liechtensteinu
Pelo Principado do Listenstaine
Pentru Principatul Liechtenstein
Za Lichtenštajnské kniežatstvo
Za Kneževino Lihtenštajn
Liechtensteinin ruhtinaskunnan puolesta
För Furstendömet Liechtenstein

_____

Verklaring van de overeenkomstsluitende partijen bij de ondertekening van de Overeenkomst

De Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein, partijen bij de Overeenkomst betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten (hierna "de overeenkomst" genoemd), verklaren:

Met het oog op de uitwisseling van gegevens betreffende DNA-profielen, vingerafdrukken en voertuigkentekens is het noodzakelijk dat het Vorstendom Liechtenstein voor elk van deze categorieën met elk van de lidstaten bilaterale verbindingen opzet.

Om deze taak te vergemakkelijken, worden alle beschikbare documenten, softwareproducten en lijsten met contacten aan het Vorstendom Liechtenstein toegezonden.

Het Vorstendom Liechtenstein kan met lidstaten die dergelijke uitwisselingen reeds hebben uitgevoerd, een informeel partnerschap aangaan, teneinde in de opgedane ervaringen te delen en praktische en technische bijstand te krijgen. Over de gang van zaken bij een dergelijk partnerschap dient met de betrokken lidstaten overeenstemming te worden bereikt.

Voor informatie, verduidelijking of andere ondersteuning kunnen Liechtensteinse deskundigen zich altijd wenden tot het voorzitterschap van de Raad, de Commissie of erkende deskundigen op de betrokken gebieden. Evenzo zal de Commissie, wanneer zij contact heeft met vertegenwoordigers van de lidstaten bij de voorbereiding van voorstellen of mededelingen, ook contact opnemen met vertegenwoordigers van het Vorstendom Liechtenstein.

Liechtensteinse deskundigen kunnen worden uitgenodigd voor vergaderingen waar deskundigen van de lidstaten in Raadsverband technische aspecten bespreken die rechtstreeks betrekking hebben op de toepassing en ontwikkeling van de inhoud van bovengenoemde besluiten van de Raad.

VERORDENINGEN

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2019/1173 VAN DE COMMISSIE

van 2 juli 2019

tot inschrijving van een naam in het register van beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduidingen (“Ayrshire New Potatoes”/“Ayrshire Earlies”) (BGA)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 21 november 2012 inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen ⁽¹⁾, en met name artikel 52, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 50, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. 1151/2012 is de door het Verenigd Koninkrijk ingediende aanvraag tot registratie van de naam “Ayrshire New Potatoes”/“Ayrshire Earlies” bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie* ⁽²⁾.
- (2) Aangezien bij de Commissie geen bezwaren zijn ingediend overeenkomstig artikel 51 van Verordening (EU) nr. 1151/2012, moet de naam “Ayrshire New Potatoes”/“Ayrshire Earlies” worden ingeschreven in het register van beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduidingen,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De naam “Ayrshire New Potatoes”/“Ayrshire Earlies” (BGA) wordt ingeschreven in het register van beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduidingen.

Met de in de eerste alinea vermelde naam wordt een product aangeduid van categorie 1.6. (Groenten, fruit en granen, in ongewijzigde staat of verwerkt) als opgenomen in bijlage XI bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 668/2014 van de Commissie ⁽³⁾.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 2 juli 2019.

Voor de Commissie,
namens de voorzitter,
Phil HOGAN
Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 343 van 14.12.2012, blz. 1.

⁽²⁾ PB C 94 van 12.3.2019, blz. 5.

⁽³⁾ Uitvoeringsverordening (EU) nr. 668/2014 van de Commissie van 13 juni 2014 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen (PB L 179 van 19.6.2014, blz. 36).

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2019/1174 VAN DE COMMISSIE**van 9 juli 2019****tot vaststelling van begrotingsmaxima voor 2019 voor bepaalde regelingen inzake rechtstreekse steunverlening die zijn ingesteld bij Verordening (EU) nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad**

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van voorschriften voor rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 637/2008 van de Raad en Verordening (EG) nr. 73/2009 van de Raad ⁽¹⁾, en met name artikel 22, lid 1, artikel 36, lid 4, artikel 42, lid 2, artikel 47, lid 3, artikel 49, lid 2, artikel 51, lid 4, en artikel 53, lid 7,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Voor elke lidstaat die de bij titel III, hoofdstuk 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 ingestelde basisbetalingsregeling toepast, moet de Commissie het in artikel 22, lid 1, van die verordening bedoelde jaarlijkse nationale maximum voor 2019 vaststellen door op het in bijlage II bij die verordening vastgestelde jaarlijkse nationale maximum de overeenkomstig de artikelen 42, 47, 49, 51 en 53 van die verordening vastgestelde maxima in mindering te brengen. Overeenkomstig artikel 22, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 moet rekening worden gehouden met verhogingen die lidstaten op grond van die bepaling toepassen.
- (2) Voor elke lidstaat die de bij titel III, hoofdstuk 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 ingestelde regeling inzake een enkele areaalbetaling toepast, moet de Commissie het in artikel 36, lid 4, van die verordening bedoelde jaarlijkse nationale maximum voor 2019 vaststellen door op het in bijlage II bij die verordening vastgestelde jaarlijkse nationale maximum de overeenkomstig de artikelen 42, 47, 49, 51 en 53 van die verordening vastgestelde maxima in mindering te brengen. Overeenkomstig artikel 36, lid 4, tweede alinea, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 moet de Commissie bij het vaststellen van het jaarlijkse nationale maximum voor de regeling inzake een enkele areaalbetaling rekening houden met verhogingen die door de lidstaten op grond van die bepaling worden toegepast.
- (3) Voor elke lidstaat die de bij titel III, hoofdstuk 2, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 ingestelde herverdelingsbetaling toekent, moet de Commissie het in artikel 42, lid 2, van die verordening bedoelde jaarlijkse nationale maximum voor 2019 vaststellen op basis van het door die lidstaten op grond van artikel 42, lid 1, van die verordening gemelde percentage.
- (4) Voor de bij titel III, hoofdstuk 3, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 ingestelde betaling voor klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken in 2019 moeten de in artikel 47, lid 3, van die verordening bedoelde jaarlijkse nationale maxima voor 2019 worden berekend overeenkomstig artikel 47, lid 1, van die verordening; deze bedragen 30 % van het in bijlage II bij die verordening vermelde nationale maximum van de desbetreffende lidstaat.
- (5) Voor lidstaten die de bij titel III, hoofdstuk 4, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 ingestelde betaling voor gebieden met natuurlijke beperkingen toekennen, moet de Commissie de in artikel 49, lid 2, van die verordening bedoelde jaarlijkse nationale maxima voor 2019 vaststellen op basis van het door de desbetreffende lidstaten op grond van artikel 49, lid 1, van die verordening gemelde percentage.
- (6) Voor de bij titel III, hoofdstuk 5, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 ingestelde betaling voor jonge landbouwers moet de Commissie de in artikel 51, lid 4, van die verordening bedoelde jaarlijkse nationale maxima voor 2019 vaststellen op basis van het door de lidstaten op grond van artikel 51, lid 1, van die verordening gemelde percentage; deze maxima mogen niet hoger zijn dan 2 % van het in bijlage II vermelde jaarlijkse maximum.

⁽¹⁾ PBL 347 van 20.12.2013, blz. 608.

- (7) Wanneer het totaalbedrag van de betaling voor jonge landbouwers dat voor 2019 in een lidstaat wordt aangevraagd, hoger is dan het uit hoofde van artikel 51, lid 4, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 vastgestelde maximum, moet de lidstaat het verschil overeenkomstig artikel 51, lid 2, van die verordening financieren met inachtneming van het in artikel 51, lid 1, van die verordening vastgelegde maximum. Duidelijkheidshalve moet dit maximum voor elke lidstaat worden vastgesteld.
- (8) Voor elke lidstaat die in 2019 de bij titel IV, hoofdstuk 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 ingestelde vrijwillige gekoppelde steun toekent, moet de Commissie de in artikel 53, lid 7, van die verordening bedoelde jaarlijkse nationale maxima voor 2019 vaststellen op basis van het door de desbetreffende lidstaat op grond van artikel 54, lid 1, van die verordening gemelde percentage.
- (9) Voor het jaar 2019 is de uitvoering van de bij Verordening (EU) nr. 1307/2013 ingestelde regelingen inzake rechtstreekse steunverlening op 1 januari 2019 van start gegaan. Omwille van de samenhang tussen de toepassing van die verordening voor het aanvraagjaar 2019 en de toepasselijkheid van de overeenkomstige begrotingsmaxima moet de onderhavige verordening met ingang van dezelfde datum van toepassing zijn.
- (10) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité voor rechtstreekse betalingen,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

- 1. De in artikel 22, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 bedoelde jaarlijkse nationale maxima voor 2019 voor de basisbetalingsregeling zijn opgenomen in punt I van de bijlage bij de onderhavige verordening.
- 2. De in artikel 36, lid 4, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 bedoelde jaarlijkse nationale maxima voor 2019 voor de regeling inzake een enkele areaalbetaling zijn opgenomen in punt II van de bijlage bij de onderhavige verordening.
- 3. De in artikel 42, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 bedoelde jaarlijkse nationale maxima voor 2019 voor de herverdelingsbetaling zijn opgenomen in punt III van de bijlage bij de onderhavige verordening.
- 4. De in artikel 47, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 bedoelde jaarlijkse nationale maxima voor 2019 voor de betaling voor klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken zijn opgenomen in punt IV van de bijlage bij de onderhavige verordening.
- 5. De in artikel 49, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 bedoelde jaarlijkse nationale maxima voor 2019 voor de betaling voor gebieden met natuurlijke beperkingen zijn opgenomen in punt V van de bijlage bij de onderhavige verordening.
- 6. De in artikel 51, lid 4, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 bedoelde jaarlijkse nationale maxima voor 2019 voor de betaling voor jonge landbouwers zijn opgenomen in punt VI van de bijlage bij de onderhavige verordening.
- 7. De in artikel 51, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 bedoelde maximumbedragen voor 2019 voor de betaling voor jonge landbouwers zijn opgenomen in punt VII van de bijlage bij de onderhavige verordening.
- 8. De in artikel 53, lid 7, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 bedoelde jaarlijkse nationale maxima voor 2019 voor de vrijwillige gekoppelde steun zijn opgenomen in punt VIII van de bijlage bij de onderhavige verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de zevende dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing vanaf 1 januari 2019.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 9 juli 2019.

Voor de Commissie

De voorzitter

Jean-Claude JUNKER

BIJLAGE

I. Jaarlijkse nationale maxima voor de basisbetalingsregeling als bedoeld in artikel 22, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
België	211 289
Denemarken	531 810
Duitsland	2 988 165
Ierland	825 611
Griekenland	1 091 170
Spanje	2 845 377
Frankrijk	3 025 958
Kroatië	143 257
Italië	2 155 184
Luxemburg	22 741
Malta	650
Nederland	466 930
Oostenrijk	470 383
Portugal	279 562
Slovenië	75 223
Finland	262 840
Zweden	403 066
Verenigd Koninkrijk	2 092 657

II. Jaarlijkse nationale maxima voor de regeling inzake een enkele areaalbetaling als bedoeld in artikel 36, lid 4, van Verordening (EU) nr. 1307/2013

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
Bulgarije	378 884
Tsjechië	472 211
Estland	93 655
Cyprus	29 672
Letland	148 482
Litouwen	187 426
Hongarije	733 206
Polen	1 576 884
Roemenië	987 609
Slowakije	253 038

III. Jaarlijkse nationale maxima voor de herverdelingsbetaling als bedoeld in artikel 42, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1307/2013

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
België	46 100
Bulgarije	55 900
Duitsland	335 480
Frankrijk	687 718
Kroatië	31 765
Litouwen	72 552
Polen	298 036
Portugal	23 050
Roemenië	101 799
Verenigd Koninkrijk	81 479

IV. Jaarlijkse nationale maxima voor de betaling voor klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken als bedoeld in artikel 47, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1307/2013

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
België	144 557
Bulgarije	238 888
Tsjechië	258 509
Denemarken	245 627
Duitsland	1 437 770
Estland	43 190
Ierland	363 320
Griekenland	550 385
Spanje	1 468 030
Frankrijk	2 063 154
Kroatië	95 294
Italië	1 111 301
Cyprus	14 593
Letland	84 046
Litouwen	145 104
Luxemburg	10 030
Hongarije	402 860
Malta	1 573

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
Nederland	201 261
Oostenrijk	207 521
Polen	1 035 154
Portugal	179 807
Roemenië	570 959
Slovenië	40 283
Slowakije	135 498
Finland	157 389
Zweden	209 930
Verenigd Koninkrijk	961 573

V. Jaarlijkse nationale maxima voor de betaling voor gebieden met natuurlijke beperkingen als bedoeld in artikel 49, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1307/2013

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
Denemarken	2 857
Slovenië	2 122

VI. Jaarlijkse nationale maxima voor de betaling voor jonge landbouwers als bedoeld in artikel 51, lid 4, van Verordening (EU) nr. 1307/2013

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
België	9 095
Bulgarije	3 176
Tsjechië	1 723
Denemarken	14 328
Duitsland	47 926
Estland	979
Ierland	24 221
Griekenland	36 692
Spanje	97 869
Frankrijk	68 772
Kroatië	6 353
Italië	37 043
Cyprus	657

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
Letland	5 603
Litouwen	6 046
Luxemburg	501
Hongarije	5 371
Malta	21
Nederland	13 417
Oostenrijk	13 835
Polen	34 505
Portugal	11 987
Roemenië	23 752
Slovenië	2 014
Slowakije	1 706
Finland	5 246
Zweden	10 497
Verenigd Koninkrijk	16 405

VII. Maximumbedragen voor de betaling voor jonge landbouwers als bedoeld in artikel 51, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
België	9 637
Bulgarije	15 926
Tsjechië	17 234
Denemarken	16 375
Duitsland	95 851
Estland	2 879
Ierland	24 221
Griekenland	36 692
Spanje	97 869
Frankrijk	137 544
Kroatië	6 353
Italië	74 087
Cyprus	973

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
Letland	5 603
Litouwen	9 674
Luxemburg	669
Hongarije	26 857
Malta	105
Nederland	13 417
Oostenrijk	13 835
Polen	69 010
Portugal	11 987
Roemenië	38 064
Slovenië	2 686
Slowakije	9 033
Finland	10 493
Zweden	13 995
Verenigd Koninkrijk	64 105

VIII. Jaarlijkse nationale maxima voor de vrijwillige gekoppelde steun als bedoeld in artikel 53, lid 7, van Verordening (EU) nr. 1307/2013

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
België	80 935
Bulgarije	119 444
Tsjechië	129 255
Denemarken	24 135
Estland	6 142
Ierland	3 000
Griekenland	182 056
Spanje	584 919
Frankrijk	1 031 577
Kroatië	47 647
Italië	478 600
Cyprus	3 891
Letland	42 023

(in duizend EUR)

Kalenderjaar	2019
Litouwen	72 552
Luxemburg	160
Hongarije	201 430
Malta	3 000
Nederland	3 350
Oostenrijk	14 526
Polen	505 933
Portugal	117 535
Roemenië	259 043
Slovenië	17 456
Slowakije	67 740
Finland	102 828
Zweden	90 970
Verenigd Koninkrijk	53 129

BESLUITEN

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2019/1175 VAN DE COMMISSIE

van 9 juli 2019

inzake de erkenning van de vrijwillige regeling “Roundtable on Sustainable Palm Oil RED” voor het aantonen van de naleving van de duurzaamheidscriteria overeenkomstig de Richtlijnen 98/70/EG en 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn 98/70/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 1998 betreffende de kwaliteit van benzine en van dieselbrandstof en tot wijziging van Richtlijn 93/12/EEG van de Raad ⁽¹⁾, en met name artikel 7 quater, lid 4, tweede alinea,

Gezien Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG ⁽²⁾, en met name artikel 18, lid 4, tweede alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In de artikelen 7 ter en 7 quater van en bijlage IV bij Richtlijn 98/70/EG en de artikelen 17 en 18 van en bijlage V bij Richtlijn 2009/28/EG zijn vergelijkbare duurzaamheidscriteria voor biobrandstoffen en vloeibare biomassa vastgesteld en vergelijkbare procedures voor de controle op de naleving van deze criteria.
- (2) Wanneer biobrandstoffen en vloeibare biomassa in aanmerking moeten worden genomen voor de doeleinden van artikel 17, lid 1, onder a), b) en c), van Richtlijn 2009/28/EG, verplichten de lidstaten de marktpartijen aan te tonen dat die biobrandstoffen en vloeibare biomassa voldoen aan de duurzaamheidscriteria van artikel 17, leden 2 tot en met 5, van die Richtlijn.
- (3) De Commissie kan besluiten dat vrijwillige nationale of internationale regelingen waarbij normen worden bepaald voor de productie van biomassaproducten, accurate gegevens bevatten met het oog op de toepassing van artikel 17, lid 2, van Richtlijn 2009/28/EG en/of aantonen dat leveringen van biobrandstoffen of vloeibare biomassa voldoen aan de duurzaamheidscriteria van artikel 17, leden 3, 4 en 5, en/of dat geen materialen doelbewust zijn gewijzigd of verwijderd zodat de levering of een deel ervan onder bijlage IX komt te vallen. Als een marktpartij bewijzen of gegevens indient die verkregen zijn overeenkomstig een door de Commissie erkende vrijwillige regeling, mag een lidstaat, voor zover het erkenningsbesluit daarop betrekking heeft, de leverancier niet vragen om verdere bewijzen van de naleving van de duurzaamheidscriteria in te dienen.
- (4) Het verzoek om te erkennen dat de vrijwillige regeling “Roundtable on Sustainable Palm Oil RED” aantoont dat leveringen van biobrandstoffen voldoen aan de duurzaamheidscriteria van de Richtlijnen 98/70/EG en 2009/28/EG, werd op 24 april 2018 bij de Commissie ingediend. De regeling, die gevestigd is te Menara UOA Bangsar, nr. 5, Jalan Bangsar Utama 1, 59000 Kuala Lumpur, Maleisië, heeft betrekking op producten die op palmolie zijn gebaseerd en de gehele bewakingsketen. De documenten met betrekking tot de erkende regeling moeten worden bekendgemaakt op het bij Richtlijn 2009/28/EG opgerichte transparantieplatform.
- (5) Uit beoordelingen door de Commissie van de vrijwillige regeling “Roundtable on Sustainable Palm Oil RED” is gebleken dat die regeling in de juiste mate aan de duurzaamheidscriteria van de Richtlijnen 98/70/EG en 2009/28/EG voldoet en dat ze een massabalansmethodologie toepast in overeenstemming met de eisen van artikel 7 quater, lid 1, van Richtlijn 98/70/EG en van artikel 18, lid 1, van Richtlijn 2009/28/EG.
- (6) Uit de evaluatie van de vrijwillige regeling “Roundtable on Sustainable Palm Oil RED” is gebleken dat ze beantwoordt aan passende normen inzake betrouwbaarheid, transparantie en onafhankelijke auditing, en aan de methodologische eisen van bijlage IV bij Richtlijn 98/70/EG en bijlage V bij Richtlijn 2009/28/EG.

⁽¹⁾ PB L 350 van 28.12.1998, blz. 58.

⁽²⁾ PB L 140 van 5.6.2009, blz. 16.

- (7) De in dit besluit vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité voor de duurzaamheid van biobrandstof en vloeibare biomassa,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De vrijwillige regeling “Roundtable on Sustainable Palm Oil RED” (hierna “de regeling” genoemd), waarvoor op 24 april 2018 een verzoek tot erkenning is ingediend bij de Commissie, toont aan dat leveringen van biobrandstoffen en vloeibare biomassa die worden geproduceerd in overeenstemming met de in de regeling vastgestelde normen voor de productie van biobrandstoffen en vloeibare biomassa, voldoen aan de duurzaamheidscriteria zoals vastgesteld in artikel 7 ter, leden 3, 4 en 5, van Richtlijn 98/70/EG en artikel 17, leden 3, 4 en 5, van Richtlijn 2009/28/EG.

De regeling bevat ook accurate gegevens voor de toepassing van artikel 17, lid 2, van Richtlijn 2009/28/EG en artikel 7 ter, lid 2, van Richtlijn 98/70/EG.

Artikel 2

Indien de inhoud van de regeling, zoals ingediend voor erkenning bij de Commissie op 24 april 2018, wijzigingen ondergaat die gevolgen kunnen hebben voor de grondslag van dit besluit, worden dergelijke wijzigingen onverwijld aan de Commissie gemeld. De Commissie beoordeelt de gemelde wijzigingen om na te gaan of de regeling nog steeds in de juiste mate voldoet aan de duurzaamheidscriteria waarvoor ze is erkend.

Artikel 3

De Commissie kan dit besluit intrekken, onder meer in de volgende gevallen:

- a) als duidelijk wordt aangetoond dat de regeling elementen die van doorslaggevend belang voor dit besluit worden geacht, niet ten uitvoer heeft gelegd of als een ernstige en structurele inbreuk op deze elementen heeft plaatsgevonden;
- b) als de regeling geen jaarlijks verslag indient bij de Commissie overeenkomstig artikel 7 quater, lid 6, van Richtlijn 98/70/EG en artikel 18, lid 6, van Richtlijn 2009/28/EG;
- c) als de regeling de in uitvoeringshandelingen omschreven normen voor onafhankelijke auditing als bedoeld in artikel 7 quater, lid 5, derde alinea, van Richtlijn 98/70/EG en artikel 18, lid 5, derde alinea, van Richtlijn 2009/28/EG niet toepast of geen verbeteringen uitvoert met betrekking tot andere elementen van de regeling die van doorslaggevend belang worden geacht voor een blijvende erkenning.

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Het is van toepassing tot en met 30 juni 2021.

Gedaan te Brussel, 9 juli 2019.

Voor de Commissie
De voorzitter
Jean-Claude JUNCKER

REGLEMENTEN VAN ORDE EN REGLEMENTEN VOOR DE PROCESVOERING

REGLEMENT VAN ORDE VAN HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Maart 2019

EERSTE DEEL

CONSTITUTIEVE BEPALINGEN

Woord vooraf

1. Het Economisch en Sociaal Comité is ingesteld bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, die zijn ondertekend te Rome op 25 maart 1957 en in werking getreden op 1 januari 1958.

Deze beide Verdragen zijn sindsdien verscheidene keren gewijzigd.

2. Op het ogenblik van inwerkingtreding van de gecodificeerde versie van het onderhavige reglement van orde (15 maart 2019) is de instelling van het Europees Economisch en Sociaal Comité gebaseerd op het Verdrag betreffende de Europese Unie (art. 13) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (artt. 300 t/m 304), zoals gewijzigd resp. ingevoerd bij het Verdrag van Lissabon, dat op 13 december 2007 werd ondertekend en op 1 december 2009 in werking is getreden.

N.B.: Voor alle vragen of opmerkingen over de inhoud en de tenuitvoerlegging van dit reglement van orde of de uitvoeringsbepalingen ervan kunt u zich richten tot de Griffie van het EESC. (UniteGrefeCESE@eesc.europa.eu)

VERDRAG BETREFFENDE DE EUROPESE UNIE

Artikel 13

1. De Unie beschikt over een institutioneel kader, dat ertoe strekt haar waarden uit te dragen, haar doelstellingen na te streven, haar belangen en de belangen van haar burgers en van de lidstaten te dienen, en de samenhang, de doeltreffendheid en de continuïteit van haar beleid en haar optreden te verzekeren.

De instellingen van de Unie zijn:

- het Europees Parlement,
- de Europese Raad,
- de Raad,
- de Europese Commissie (hierna: “de Commissie” te noemen),
- het Hof van Justitie van de Europese Unie,
- de Europese Centrale Bank,
- de Rekenkamer.

2. Iedere instelling handelt binnen de grenzen van de bevoegdheden die haar in de Verdragen zijn toegedeeld en volgens de daarin bepaalde procedures, voorwaarden en doelstellingen. De instellingen werken loyaal samen.

3. De bepalingen inzake de Europese Centrale Bank en de Rekenkamer alsmede nadere bepalingen inzake de andere instellingen staan in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.
4. Het Europees Parlement, de Raad en de Commissie worden bijgestaan door een Economisch en Sociaal Comité en een Comité van de Regio's, die een adviserende taak hebben.

VERDRAG BETREFFENDE DE WERKING VAN DE EUROPESE UNIE

HOOFDSTUK 3 - DE ADVIESORGANEN VAN DE EUROPESE UNIE

Artikel 300

1. Het Europees Parlement, de Raad en de Commissie worden bijgestaan door een Economisch en Sociaal Comité en een Comité van de Regio's, die een adviserende taak hebben.
2. Het Economisch en Sociaal Comité bestaat uit vertegenwoordigers van organisaties van werkgevers, werknemers en andere vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, met name sociaaleconomische en culturele organisaties en burger- en beroepsorganisaties.
3. Het Comité van de Regio's bestaat uit vertegenwoordigers van de regionale en lokale gemeenschappen die in een regionaal of lokaal lichaam gekozen zijn of politiek verantwoording verschuldigd zijn aan een gekozen vergadering.
4. De leden van het Economisch en Sociaal Comité en van het Comité van de Regio's zijn niet gebonden door enig imperatief mandaat. Zij oefenen hun ambt volkomen onafhankelijk uit in het algemeen belang van de Unie.
5. De in de leden 2 en 3 bedoelde regels betreffende de aard van de samenstelling van die comités worden door de Raad op gezette tijden getoetst aan de economische, sociale en demografische evolutie in de Unie. De Raad stelt daartoe op voorstel van de Commissie besluiten vast.

EERSTE AFDELING

HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Artikel 301

Het aantal leden van het Comité bedraagt niet meer dan 350.

De Raad stelt op voorstel van de Commissie met eenparigheid van stemmen een besluit vast waarbij de samenstelling van het Comité wordt bepaald.

De Raad stelt de vergoedingen van de leden van het Comité vast.

Artikel 302

1. De leden van het Comité worden voor vijf jaar benoemd. De Raad stelt de overeenkomstig de voordrachten van de lidstaten opgestelde lijst van leden vast. De leden van het Comité zijn herbenoembaar.
2. De Raad besluit na raadpleging van de Commissie. Hij kan de mening vragen van de Europese organisaties die representatief zijn voor de verschillende economische en sociale sectoren, en van het maatschappelijk middenveld, welke betrokken zijn bij de activiteit van de Unie.

Artikel 303

Het Comité kiest, voor een periode van tweeënhalf jaar, uit zijn midden zijn voorzitter en zijn bureau.

Het Comité stelt zijn reglement van orde vast.

Het Comité wordt door zijn voorzitter bijengeroepen op verzoek van het Europees Parlement, van de Raad of van de Commissie. Het kan eveneens op eigen initiatief bijeenkomen.

Artikel 304

Het Comité wordt door het Europees Parlement, de Raad of door de Commissie geraadpleegd in de gevallen voorzien in de Verdragen. Het kan door deze instellingen worden geraadpleegd in alle gevallen waarin zij het wenselijk oordelen. Het Comité kan, in de gevallen waarin het dit wenselijk acht, het initiatief nemen om een advies uit te brengen.

Indien het Europees Parlement, de Raad of de Commissie zulks noodzakelijk acht, stelt hij of zij aan het Comité een termijn voor het uitbrengen van advies; deze termijn mag niet korter zijn dan een maand, te rekenen vanaf het tijdstip waarop de desbetreffende mededeling aan de voorzitter wordt gericht. Na afloop van de gestelde termijn kan worden gehandeld zonder het advies af te wachten.

Het advies van het Comité alsmede een verslag van de besprekingen, worden aan het Europees Parlement, de Raad en aan de Commissie gezonden.

PROTOCOL Nr. 7 GEHECHT AAN HET VERDRAG BETREFFENDE DE WERKING VAN DE EUROPESE UNIE, BETREFFENDE DE VOORRECHTEN EN IMMUNITEITEN VAN DE EUROPESE UNIE - HOOFDSTUK IV (UITTREKSEL)

Artikel 10

De aan de werkzaamheden van de instellingen van de Unie deelnemende vertegenwoordigers der lidstaten, alsmede hun raadslieden en de deskundigen, genieten gedurende de uitoefening van hun ambt en op hun reizen naar en van de plaats van bijeenkomst de gebruikelijke voorrechten, immuniteiten en faciliteiten.

Dit artikel is eveneens van toepassing op de leden der raadgevende organen van de Unie.

BESLUIT (EU) 2015/1157 VAN DE RAAD VAN 14 JULI 2015 TER BEPALING VAN DE SAMENSTELLING VAN HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ (UITTREKSEL)

Artikel 1

De samenstelling van het Europees Economisch en Sociaal Comité is als volgt:

België	12
Bulgarije	12
Tsjechië	12
Denemarken	9
Duitsland	24
Estland	6
Ierland	9
Griekenland	12
Spanje	21
Frankrijk	24
Kroatië	9
Italië	24
Cyprus	5
Letland	7
Litouwen	9
Luxemburg	5
Hongarije	12
Malta	5
Nederland	12
Oostenrijk	12
Polen	21
Portugal	12
Roemenië	15
Slovenië	7
Slowakije	9
Finland	9
Zweden	12
Verenigd Koninkrijk	24

TWEEDE DEEL

REGLEMENT VAN ORDE

GECONSOLIDEERDE VERSIE VAN HET REGLEMENT VAN ORDE VAN HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ (IN WERKING GETREDEN OP 15 MAART 2019)

- OPMERKINGEN -

A. In deze editie zijn samengevoegd:

- het reglement van orde van het Europees Economisch en Sociaal Comité, goedgekeurd tijdens de zitting van 17 juli 2002 (PB L 268 van 4 oktober 2002) en, overeenkomstig artikel 78 ervan, in werking getreden op 1 augustus 2002;
- de wijzigingen die bij besluit van de voltallige vergadering zijn goedgekeurd:
  1. wijzigingen van het reglement van orde van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 27 februari 2003 (PB L 258 van 10 oktober 2003);
  2. wijzigingen van het reglement van orde van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 31 maart 2004 (PB L 310 van 7 oktober 2004);
  3. wijzigingen van het reglement van orde van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 5 juli 2006 (PB L 93 van 3 april 2007);
  4. wijzigingen van het reglement van orde van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 12 maart 2008 (PB L 159 van 20 juni 2009);
  5. wijzigingen van het reglement van orde van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 14 juli 2010;
  6. wijzigingen van het reglement van orde van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 20 februari 2019;
- de gedragscode voor de leden van het Europees Economisch en Sociaal Comité, die als bijlage bij het reglement van orde van het Europees Economisch en Sociaal Comité is gevoegd ingevolge het besluit van de voltallige vergadering van 20 februari 2019.

B. Het secretariaat-generaal van het Comité heeft de door de voltallige vergadering goedgekeurde wijzigingen verwerkt in deze editie van het reglement van orde.

C. De uitvoeringsbepalingen die het bureau van het Comité opstelt overeenkomstig artikel 86, lid 3, zijn in een apart document opgenomen.

INLEIDING

1. Het Europees Economisch en Sociaal Comité vertegenwoordigt de verschillende economische en sociale geledingen van het maatschappelijk middenveld. Het Comité, dat in 1957 bij het Verdrag van Rome is ingesteld, staat als officieel adviesorgaan de instellingen van de Europese Unie bij.

2. De adviestaak van het Comité maakt het zijn leden, en dus de organisaties die deze vertegenwoordigen, mogelijk deel te nemen aan het besluitvormingsproces van de Europese Unie. De soms diametraal tegenovergestelde meningen en de dialoog die de leden aangaan zijn niet alleen een zaak van de traditionele sociale partners, namelijk de werkgevers (groep I) en de werknemers (groep II), maar ook van de vertegenwoordigers van alle andere maatschappelijke belangengroeperingen (groep III). De expertise van de leden, deze dialoog en het daaruit voortvloeiende streven naar convergentie van standpunten beogen de kwaliteit en de geloofwaardigheid van de besluitvorming van de Europese Unie te verhogen, in die zin dat de Europese burgers aldus meer inzicht krijgen in de wijze waarop de besluiten tot stand komen, en deze gemakkelijker accepteren. De voor de democratie noodzakelijke transparantie wordt zo verbeterd.

3. Binnen het Europese institutionele bestel vervult het Comité een specifieke functie: het is bij uitstek de vertegenwoordiger van en het overlegforum voor de organisaties uit het maatschappelijk middenveld en het fungeert als een bruggenhoofd tussen deze organisaties en de instellingen van de Europese Unie.

4. In zijn dubbele functie van discussieforum en adviesorgaan draagt het Comité bij tot de gewenste verhoging van het democratisch gehalte van de besluitvorming in de Europese Unie en bij haar betrekkingen met de economische en sociale kringen in derde landen. Het Comité helpt zodoende mee een echt Europees bewustzijn te ontwikkelen.

5. Om zijn taken goed te kunnen vervullen heeft het Comité, overeenkomstig artikel 260, tweede alinea, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, op 17 juli 2002 ⁽¹⁾ een reglement van orde goedgekeurd.

6. De voltallige vergadering van het Comité heeft op 20 februari 2019 de laatste versie van dit reglement van orde goedgekeurd.

⁽¹⁾ Dit reglement is later gewijzigd op 27 februari 2003, 31 maart 2004, 5 juli 2006, 12 maart 2008 en 14 juli 2010.

TITEL I

ORGANISATIE VAN HET COMITÉ

HOOFDSTUK I

INSTALLATIE VAN HET COMITÉ*Artikel 1*

1. Het Comité oefent zijn werkzaamheden in vijfjarige periodes uit.
2. Het Comité wordt na elke vijfjaarlijkse vernieuwing door het oudste lid bijeengeroepen, zo mogelijk binnen ten hoogste één maand nadat de leden van het Comité van hun benoeming door de Raad in kennis zijn gesteld.
3. De leden van het Comité mogen niet gebonden zijn door enig imperatief mandaat. Zij oefenen hun ambt volkomen onafhankelijk uit in het algemeen belang van de Europese Unie. Bij de uitoefening van hun functies en tijdens hun reizen van en naar de vergaderplaats genieten de leden de voorrechten en immuniteiten die zijn vastgelegd in het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie. Concreet genieten zij bewegingsvrijheid, onschendbaarheid en immuniteit. De leden doen geen afbreuk aan de waardigheid van het Comité en tasten zijn goede naam niet aan.
4. Bij de uitoefening van hun taken respecteren de leden van het Comité de waardigheid op de werkplek. Zij onthouden zich van elke vorm van intimidatie en veroordelen deze praktijk. De leden van het Comité verbinden zich ertoe de bij dit reglement van orde gevoegde gedragscode na te leven en ondertekenen deze.

De leden van het Comité worden niet gekozen als ambtsdragers van een van de organen van het Comité, worden niet benoemd tot rapporteur en nemen niet deel aan een officiële missie indien zij de verklaring betreffende die code niet hebben ondertekend.

5. Het Comité ziet in al zijn beleidswerkzaamheden toe op de inachtneming van de beginselen van gendergelijkheid en non-discriminatie zoals gedefinieerd in EU-wetgeving. Het Comité zorgt ervoor dat het percentage vrouwen in alle organen van het Comité groter is dan hun aandeel in de voltallige vergadering. Het bureau maakt een stand van zaken op van de ontwikkeling van de verhouding vrouwen en mannen en neemt eventueel concrete aanbevelingen aan. Halverwege de mandaatsperiode wordt een verslag voorgelegd aan het bureau en worden de ontwikkelingen geëvalueerd.

Artikel 2

1. Het Comité kent de volgende organen: de voltallige vergadering, het bureau, de voorzitter en de afdelingen.
2. Het Comité is onderverdeeld in drie groepen, waarvan de samenstelling en de rol zijn vastgelegd in artikel 30.
3. De leden van het Comité zijn niet gebonden door enig imperatief mandaat. Zij oefenen hun ambt volkomen onafhankelijk uit in het algemeen belang van de Europese Unie. Bij de uitoefening van hun functies en tijdens hun reizen van en naar de vergaderplaats genieten zij de voorrechten en immuniteiten die zijn vastgelegd in het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie. Concreet genieten zij bewegingsvrijheid, onschendbaarheid en immuniteit.

Artikel 3

1. Het Comité erkent en maakt zelf gebruik van de symbolen van de Europese Unie, te weten:
  - a) de vlag met een kring van twaalf gouden sterren tegen een blauwe achtergrond,
  - b) de op de negende symfonie van Ludwig van Beethoven ("Ode aan de Vreugde") gebaseerde hymne,
  - c) het devies "In verscheidenheid verenigd".
2. Het Comité viert op 9 mei de Dag van Europa.
3. De vlag wordt uitgehangen in alle gebouwen van het Comité en bij officiële gelegenheden.
4. De hymne wordt gespeeld bij de opening van elke eerste zitting aan het begin van een nieuwe mandaatsperiode en bij andere plechtige gelegenheden, zoals met name de ontvangst van staatshoofden en regeringsleiders, of de verwelkoming van nieuwe leden na een uitbreiding van de Europese Unie.

HOOFDSTUK II

BUREAU*Artikel 4*

1. Bij de verkiezing van de leden van het bureau moet worden gezorgd voor algemeen en geografisch evenwicht tussen de groepen, waarbij elke lidstaat minimaal één en maximaal drie vertegenwoordigers in het bureau heeft. De groepen formuleren in onderling overleg een voorstel voor de samenstelling van het bureau, dat aan de voltallige vergadering wordt voorgelegd.

De samenstelling van het bureau is als volgt:

- a) een voorzitter, twee vicevoorzitters;
  - b) de drie overeenkomstig artikel 30 gekozen groepsvoorzitters;
  - c) de afdelingsvoorzitters;
  - d) een variabel aantal leden, dat het aantal lidstaten niet overstijgt.
2. De voorzitter wordt beurtelings gekozen uit de leden van de drie groepen.
  3. De voorzitter en de vicevoorzitters kunnen niet in hun respectieve functies worden herkozen. Na afloop van zijn ambtstermijn kan de voorzitter gedurende een periode van tweeëneenhalf jaar geen lid zijn van het bureau als vicevoorzitter, groepsvoorzitter of afdelingsvoorzitter.
  4. De vicevoorzitters worden gekozen uit de leden van de twee groepen waartoe de voorzitter niet behoort.

Artikel 5

1. Tijdens de eerste, conform artikel 1 gehouden vergadering, kiest het Comité, onder leiding van het oudste lid, uit zijn midden de voorzitter, de beide vicevoorzitters, de voorzitters van de afdelingen en de overige leden van het bureau, die geen groepsvoorzitter mogen zijn, voor een periode van tweeëneenhalf jaar te rekenen vanaf de datum van installatie van het Comité.
2. Onder voorzitterschap van het oudste lid mogen uitsluitend discussies gevoerd worden die betrekking hebben op deze verkiezingen.

Artikel 6

De aftredende voorzitter roept de vergadering bijeen waarin de verkiezing van het bureau voor de laatste tweeënhalf jaar van de vijfjarige mandaatsperiode plaatsvindt. Deze vergadering wordt onder voorzitterschap van de aftredende voorzitter gehouden aan het begin van de zitting van de maand waarin het mandaat van het voor de eerste helft van de vijfjarige periode gekozen bureau afloopt.

Artikel 7

1. Het Comité kan uit zijn midden een voorbereidingscommissie aanwijzen, bestaande uit één vertegenwoordiger per lidstaat, die de kandidaatstellingen in ontvangst moet nemen en aan de voltallige vergadering een kandidatenlijst moet voorleggen, met inachtneming van het bepaalde in artikel 4.
2. De voltallige vergadering spreekt zich overeenkomstig de bepalingen van dit artikel uit over de lijst of lijsten van kandidaten voor het bureau en het presidium.
3. De voltallige vergadering kiest, eventueel in achtereenvolgende stemrondes, de leden van het bureau, met uitzondering van de groepsvoorzitters; gestemd wordt over één of meer kandidatenlijsten.
4. Er worden alleen volledige lijsten in stemming gebracht die voldoen aan het bepaalde in artikel 4 en die vergezeld gaan van een verklaring van instemming van elke kandidaat afzonderlijk.
5. Tot lid van het bureau worden gekozen de kandidaten van de lijst waarop het grootste aantal, doch ten minste een kwart van de geldige stemmen is uitgebracht.
6. De voltallige vergadering kiest vervolgens, met gewone meerderheid van stemmen, de voorzitter en de vicevoorzitters van het Comité.
7. Het Comité gaat daarop over tot de verkiezing van de voorzitters van de afdelingen, met gewone meerderheid van stemmen.
8. Ten slotte houdt het Comité nog een algemene stemming over de samenstelling van het bureau in zijn geheel. Hierbij is een meerderheid van ten minste twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen vereist.

Artikel 8

Indien een lid van het bureau niet in staat is zijn functie uit te oefenen, of in de gevallen zoals omschreven in artikel 75, lid 2, wordt hij voor de rest van de periode vervangen, rekening houdend met artikel 7. Over deze vervanging wordt gestemd door de voltallige vergadering op grond van een door de betrokken groep geformuleerd voorstel.

Artikel 9

1. Het bureau wordt door de voorzitter, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van tien leden, bijeengeroepen.
2. Van elke vergadering van het bureau worden notulen opgemaakt. Deze notulen worden het bureau ter goedkeuring voorgelegd.

3. Het bureau stelt de voorschriften voor zijn eigen functioneren vast.
4. Het regelt de interne organisatie en werkwijze van het Comité en stelt de uitvoeringsbepalingen van het reglement van orde vast na overleg met de groepen.
5. Het bureau en de voorzitter oefenen de budgettaire en financiële bevoegdheden uit overeenkomstig het financieel reglement dat van toepassing is op de algemene begroting van de Unie en het reglement van orde van het Comité.
6. Het bureau stelt de uitvoeringsbepalingen betreffende de reis- en verblijfskosten van de leden en hun overeenkomstig artikel 21 aangewezen plaatsvervangers, de overeenkomstig artikel 27 aangewezen afgevaardigden en hun plaatsvervangers, alsook van de overeenkomstig artikel 26 aangewezen deskundigen vast, met inachtneming van de begrotingsprocedure en de bepalingen van het financieel reglement.
7. Het bureau draagt beleidsverantwoordelijkheid voor de algemene leiding van het Comité. Het ziet er bij de uitoefening van die verantwoordelijkheid met name op toe dat de activiteiten van het Comité, van zijn organen en van de medewerkers van zijn secretariaat geheel sporen met de institutionele rol die het Comité in de Verdragen is toegedacht.
8. Het bureau is verantwoordelijk voor een goede benutting van de beschikbare personele middelen, begrotingsmiddelen en technische hulpmiddelen bij de uitvoering van de taken waarmee het Comité ingevolge de Verdragen is belast. Het speelt met name een rol in het kader van de begrotingsprocedure en bij de organisatie van het secretariaat.
9. Het bureau kan uit zijn midden ad-hocgroepen samenstellen om onder zijn bevoegdheid vallende onderwerpen te onderzoeken. Andere leden kunnen bij de werkzaamheden van die groepen worden betrokken, behalve wanneer het om de benoeming van ambtenaren gaat.
10. Het bureau onderzoekt halfjaarlijks de impact van de door het Comité uitgebrachte adviezen aan de hand van een hiertoe opgesteld verslag.
11. Op verzoek van een lid of van de secretaris-generaal legt het bureau het reglement van orde en de uitvoeringsbepalingen nader uit. Zijn bevindingen zijn bindend, maar er kan bezwaar worden gemaakt tegen de interpretatie bij de voltallige vergadering, die in laatste instantie beslist.
12. Bij de vijfjaarlijkse vernieuwing van het Comité neemt het aftredend bureau de lopende zaken waar tot de eerste vergadering van het vernieuwde Comité. In uitzonderlijke gevallen kan een lid van het aftredend Comité eenmalig of voor bepaalde tijd worden belast met de uitoefening van bepaalde taken die specifieke kennis vergen.

Artikel 10

Het bureau kan, in het kader van de interinstitutionele samenwerking, de voorzitter opdracht geven samenwerkingsovereenkomsten te sluiten met instellingen en organen van de Europese Unie.

Artikel 11

1. Er wordt een commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden (CAF) samengesteld die aan het bureau en de voorzitter van het Comité advies verstrekt en alle door het bureau te nemen financiële en budgettaire of organisatorische besluiten moet voorbereiden.

2. De commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden wordt voorgezeten door een van de twee vicevoorzitters van het Comité.

Zij bestaat uit twaalf leden, die op voorstel van de groepen door het bureau worden aangewezen.

3. De commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden werkt de ontwerpbegroting van het Comité uit, legt deze ter goedkeuring voor aan het bureau, en zorgt ervoor dat de uitvoering van de begroting correct verloopt en dat de verslagleggingsverplichtingen worden nageleefd.

De commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden adviseert over:

- ieder belangrijk feit dat het goede beheer van middelen in het gedrang kan brengen of dat de verwezenlijking van vastgelegde doelstellingen kan belemmeren, met name als het gaat om de voorgenomen besteding van middelen;
  - de uitvoering van kredietoverschrijvingen onder de lopende begroting, de gevolgen voor de begroting in verband met de personeelsformaties, administratieve kredieten en verrichtingen in verband met vastgoedprojecten, met inbegrip van een beoordeling van de stand van zaken en voorstellen voor toekomstige maatregelen;
  - het toezicht op het kwijtingsproces, in nauwe samenwerking met de secretaris-generaal en de rapporteur van het Europees Parlement.
4. Bij de begroting van het Comité wordt rekening gehouden met het eenheids-, het begrotingwaarachtigheids-, het jaarperiodiciteits-, het evenwichts-, het rekeneenheds-, het universaliteits- en het specialiteitsbeginsel, het beginsel van goed financieel beheer en het transparantiebeginsel.

5. In bepaalde bijkomende gevallen kan bureau andere bevoegdheden verlenen aan de commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden.
6. De commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden neemt besluiten volgens haar interne voorschriften die onder meer het volgende moeten omvatten:
  - a) voorstellen die zij met algemene stemmen aanneemt, worden zonder discussie ter goedkeuring aan het bureau voorgelegd;
  - b) voorstellen die zij met eenvoudige meerderheid van stemmen aanneemt en afwijzingen van voorstellen moeten worden gemotiveerd en worden later door het bureau besproken.
7. De commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden legt een jaarverslag voor aan het bureau.
8. De voorzitter van de commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden leidt de delegatie die belast is met de onderhandelingen met de begrotingsautoriteit van de Europese Unie en brengt daarover verslag uit aan het bureau.
9. Het secretariaat verschaft de commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden alle informatie die zij nodig heeft voor het vervullen van haar adviestaak t.b.v. het bureau en de voorzitter van het Comité.

Artikel 12

1. Er wordt een commissie Communicatie (COCOM) samengesteld die de communicatiestrategie van het Comité de nodige impulsen moet geven en de follow-up ervan moet verzekeren. In het kader van haar bevoegdheden verstrekt de commissie Communicatie ook advies aan het bureau en aan de voorzitter van het Comité.
2. De commissie Communicatie wordt voorgezeten door een van de twee vicevoorzitters van het Comité. Zij bestaat uit twaalf leden, die op voorstel van de groepen door het bureau worden aangewezen.
3. De commissie Communicatie coördineert de activiteiten van de organen die verantwoordelijk zijn voor communicatie, de betrekkingen met de pers, de media en culturele instanties en ziet erop toe dat deze activiteiten stroken met de geldende strategie en programma's.
4. De commissie Communicatie legt elk jaar een activiteitenverslag voor aan het bureau betreffende de uitvoering van haar taken, alsook een strategie en een werkprogramma voor het volgende jaar.

HOOFDSTUK III

PRESIDIUM

Artikel 13

1. Het presidium bestaat uit de voorzitter en de twee vicevoorzitters.
2. Het presidium van het Comité komt bijeen met de groepsvoorzitters om de werkzaamheden van het bureau en van de voltallige vergadering voor te bereiden. De voorzitters van de afdelingen kunnen worden verzocht om deze vergaderingen bij te wonen.
3. Het presidium komt ten minste tweemaal per jaar bijeen met de groepsvoorzitters en de voorzitters van de afdelingen om zich over de planning en het verloop van de werkzaamheden van het Comité te buigen.

Artikel 14

1. De voorzitter geeft leiding aan alle activiteiten van het Comité en zijn organen overeenkomstig het Verdrag en dit reglement van orde. Hij beschikt over alle noodzakelijke bevoegdheden om de besluiten van het Comité uit te voeren of te doen uitvoeren en toe te zien op een vlot verloop van de werkzaamheden.
2. De voorzitter betreft de vicevoorzitters voortdurend bij zijn activiteiten; de voorzitter kan hen met specifieke taken belasten of sommige van zijn eigen bevoegdheden aan hen overdragen.
3. De voorzitter kan de secretaris-generaal, voor bepaalde duur, bepaalde taken opdragen.
4. De voorzitter vertegenwoordigt het Comité. Hij kan deze vertegenwoordigingsbevoegdheid delegeren aan een vicevoorzitter of, indien nodig, aan een lid.
5. De voorzitter brengt het Comité verslag uit over de in de periode tussen twee zittingen uit naam van het Comité ondernomen stappen en verrichte handelingen. Over deze mededelingen wordt niet gedebatteerd.
6. Direct na zijn verkiezing legt de voorzitter de voltallige vergadering een werkprogramma voor de duur van zijn tweeënhalfjarige ambtstermijn voor. Aan het eind van deze periode maakt de voorzitter de balans op van hetgeen verwezenlijkt is.

Over deze twee mededelingen kan door de voltallige vergadering worden gedebatteerd.

Artikel 15

De beide vicevoorzitters zijn resp. voorzitter van de commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden en voorzitter van de commissie Communicatie. Zij oefenen deze functies uit onder het gezag van de voorzitter van het Comité.

Artikel 16

1. Het presidium in uitgebreide samenstelling bestaat uit de voorzitter, de twee vicevoorzitters van het Comité en de groepsvoorzitters.

2. Het presidium in uitgebreide samenstelling heeft als taken:

- a) de werkzaamheden van het bureau en de voltallige vergadering voor te bereiden en te faciliteren;
- b) de nodige besluiten te faciliteren in geval van urgentie of uitzonderlijke omstandigheden.

In dit verband kunnen afdelingsvoorzitters en voorzitters van adviescommissies, alsook andere personen voor de betreffende vergaderingen worden uitgenodigd.

3. Met het oog op de vaststelling van het werkprogramma van het Comité en de beoordeling van de uitvoering ervan komt het presidium in uitgebreide samenstelling ten minste tweemaal per jaar met de voorzitters van de afdelingen en van de adviescommissies bijeen.

*HOOFDSTUK IV***AFDELINGEN***Artikel 17*

1. Het Comité heeft zes afdelingen. Op voorstel van het bureau kunnen echter nog andere afdelingen worden ingesteld door de voltallige vergadering voor beleidsterreinen die onder de Verdragen vallen.

2. Het Comité stelt de afdelingen na elke vijfjaarlijkse vernieuwing opnieuw samen tijdens zijn constituerende zitting.

3. De lijst van de afdelingen en hun bevoegdheden kunnen bij elke vijfjaarlijkse vernieuwing van het Comité worden herzien.

Artikel 18

1. Het aantal leden van de afdelingen wordt, op voorstel van het bureau, door het Comité vastgelegd.

2. Met uitzondering van de voorzitter, dient elk lid van het Comité deel uit te maken van minstens één afdeling.

3. Niemand mag van meer dan twee afdelingen tegelijk deel uitmaken, behalve wanneer hij/zij afkomstig is uit een lidstaat met negen of minder dan negen leden. Niemand mag echter van meer dan drie afdelingen tegelijk deel uitmaken.

4. De leden van de afdelingen worden door het Comité voor een periode van tweeëneenhalf jaar aangewezen. Die periode kan worden hernieuwd.

5. Vervanging van een lid van een afdeling geschiedt op dezelfde voorwaarden als zijn aanwijzing.

Artikel 19

1. Het voor de duur van tweeëneenhalf jaar gekozen bureau van een afdeling bestaat uit twaalf leden, onder wie een voorzitter en drie vicevoorzitters, te weten één per groep.

2. De verkiezing van de voorzitters van de afdelingen en van de overige leden van de afdelingsbureaus geschiedt door het Comité.

3. De voorzitter en de overige leden van de afdelingsbureaus kunnen herkozen worden.

4. Het voorzitterschap van de afdelingen rouleert tussen de drie groepen, met dien verstande dat iedere tweeënhalf jaar drie afdelingen van voorzitter wisselen. Een groep kan niet langer dan vijf jaar achtereenvolgens het voorzitterschap van een afdeling bekleden.

Artikel 20

1. De afdelingen hebben tot taak een advies of een informatief rapport goed te keuren over vraagstukken die hun worden voorgelegd overeenkomstig artikel 37 van dit reglement van orde.

2. Voor de behandeling van de onderwerpen waarmee zij worden belast, kunnen de afdelingen uit hun midden studiegroepen of redactiegroepen vormen; zij kunnen ook een afdelingsrapporteur aanwijzen, die in zijn eentje een ontwerp voorbereidt.

3. De aanwijzing van de rapporteurs en eventuele corapporteurs en de samenstelling van de studiegroepen en de redactiegroepen vinden plaats aan de hand van voorstellen van de groepen.
4. Met het oog op een snelle start van de studiegroepen en indien de drie groepsvoorzitters het eens zijn over het voorstel voor de aanwijzing van de rapporteurs en eventuele corapporteurs, en over de samenstelling van de studiegroepen of redactiegroepen, nemen de afdelingsvoorzitters de nodige maatregelen om de werkzaamheden te laten aanvangen.
5. De rapporteur moet, eventueel met medewerking van zijn deskundige, bijhouden wat de impact van een uitgebracht advies is. Hij wordt hierbij geholpen door het secretariaat van de betrokken afdeling. De afdeling wordt van deze impact op de hoogte gebracht.
6. Studiegroepen mogen niet permanent worden, behoudens in uitzonderlijke gevallen waarvoor het bureau van tevoren toestemming verleent en zulks dan voor een periode van tweeëneenhalf jaar.

Artikel 21

1. In geval van verhindering kan een lid van het Comité zich tijdens de voorbereidende werkzaamheden door zijn of haar plaatsvervanger doen vertegenwoordigen.
2. Plaatsvervangers hebben nooit stemrecht.
3. Als een lid voorzitter van een afdeling of studiegroep, lid van het bureau van een afdeling of rapporteur is, kan hij zich in die hoedanigheid niet door zijn plaatsvervanger doen vertegenwoordigen.
4. Naam en hoedanigheden van de plaatsvervanger moeten aan het bureau van het Comité worden meegedeeld, dat zijn goedkeuring moet geven.
5. Tijdens de voorbereidende werkzaamheden oefent de plaatsvervanger dezelfde functies uit als het lid dat hij/zij vervangt en is op hem/haar dezelfde regeling betreffende reis- en dagvergoedingen van toepassing.

HOOFDSTUK V

SUBCOMITÉS EN ALGEMEEN RAPPORTEUR

Artikel 22

1. Het Comité kan, bij wijze van uitzondering en op initiatief van zijn bureau, uit zijn midden subcomités samenstellen, om over echt horizontale vraagstukken van algemene aard ontwerpadviezen of informatieve rapporten op te stellen, die ter beraadslaging aan het bureau en vervolgens aan het Comité moeten worden voorgelegd.
2. Gedurende de perioden tussen de zittingen kan het bureau, onder voorbehoud van latere bekrachtiging door het Comité, subcomités instellen. Een subcomité kan slechts voor één onderwerp worden ingesteld. Het subcomité houdt op te bestaan zodra het door hem voorbereide ontwerpadvies of informatief rapport in de voltallige vergadering in stemming is gebracht.
3. Wanneer een onderwerp onder de bevoegdheid van meer dan één afdeling valt, dan wordt het subcomité uit leden van die verschillende afdelingen samengesteld.
4. De regels betreffende de afdelingen zijn naar analogie op subcomités van toepassing.

Artikel 23

Met name in het geval van spoedeisende adviesaanvragen of adviesaanvragen over minder belangrijke onderwerpen kan het Comité een algemeen rapporteur aanwijzen. Die alleen brengt aan de voltallige vergadering verslag uit, zonder dat er daaraan vooraf een afdeling aan te pas is gekomen.

HOOFDSTUK VI

WAARNEMINGSPOSTEN, HOORZITTINGEN EN DESKUNDIGEN

Artikel 24

1. Het Comité kan waarnemingsposten instellen wanneer de aard, de omvang en de complexiteit van het te behandelen onderwerp een bijzondere soepelheid vergen ten aanzien van de werkmethodes, de procedures en de in te zetten middelen.
2. Een waarnemingspost wordt ingesteld bij besluit van de voltallige vergadering, dat de bekrachtiging vormt van een tevoren door het bureau genomen beslissing over een voorstel van een groep of van een afdeling.

3. In dit besluit worden het doel, de structuur, de samenstelling en de duur van het mandaat van de waarnemingspost vastgelegd.
4. De waarnemingsposten kunnen jaarlijks een informatief document opstellen over de toepassing van de horizontale bepalingen van het Verdrag (sociale bepaling, milieubepaling en bepaling inzake consumentenbescherming) en de invloed daarvan op het beleid van de Europese Unie. Dit verslag kan bij besluit van de voltallige vergadering aan het Europees Parlement, de Raad en de Commissie worden toegezonden.
5. Iedere waarnemingspost werkt onder auspiciën en toezicht van een afdeling.

Artikel 25

Indien het belang van een kwestie die zich op een bepaald terrein voordoet, zulks rechtvaardigt, kunnen de verschillende organen van het Comité personen van buiten het Comité horen. Als de raadpleging van externe personen extra kosten met zich meebrengt, dient het betreffende orgaan vooraf bij het bureau van het Comité een verzoek om toestemming in te dienen en een programma voor te leggen waarin wordt aangegeven om welke redenen de medewerking van buitenstaanders op bepaalde punten noodzakelijk wordt geacht.

Artikel 26

1. Indien het voor de voorbereiding van bepaalde werkzaamheden noodzakelijk wordt geacht, kunnen de voorzitters van de groepen op voorstel van de rapporteurs en/of corapporteurs deskundigen aanwijzen.
2. De voorzitters van de groepen mogen eveneens deskundigen voor de groepen aanwijzen.
3. De deskundigen nemen aan de voorbereidende werkzaamheden deel en hebben, net als de leden, recht op vergoeding van reis- en verblijfskosten.
4. Als hun aanwezigheid nuttig wordt geacht, kunnen deskundigen van rapporteurs of corapporteurs, op hun voorstel, aan vergaderingen van afdelingen of adviescommissies deelnemen tijdens welke het advies of het informatief rapport ter voorbereiding waarvan zij als deskundige werden aangewezen, wordt besproken.

De voorzitter van de betrokken afdeling of adviescommissie moet daartoe vooraf zijn toestemming verlenen.

5. Deskundigen vertegenwoordigen het Comité niet en zijn evenmin gemachtigd namens het Comité te spreken.
6. Leden van het Comité kunnen niet als deskundigen worden aangewezen.

Dat is wel het geval voor hun plaatsvervangers, mits hun mandaat als plaatsvervanger tijdelijk wordt opgeschort.

Afgevaardigden van adviescommissies kunnen alleen als deskundigen fungeren voor de groep die hen heeft aangewezen of voor een rapporteur die van die groep deel uitmaakt.

HOOFDSTUK VII

ADVIESCOMMISSIES

Artikel 27

1. Het Comité kan adviescommissies oprichten. Deze worden samengesteld uit leden van het Comité en afgevaardigden van maatschappelijke organisaties die het Comité bij zijn werkzaamheden wenst te betrekken.
2. De bevoegdheid tot het oprichten van dergelijke adviescommissies berust bij de voltallige vergadering, die daarmee een besluit van het bureau bekrachtigt. In het oprichtingsbesluit worden het doel, de structuur, de samenstelling, de duur van het mandaat en de werkwijze van de adviescommissie vastgelegd.
3. Overeenkomstig de leden 1 en 2 kan een adviescommissie Industriële reconversie (CCMI) worden opgericht, bestaande uit leden van het Comité en afgevaardigden van organisaties die representatief zijn voor verschillende sociaal-economische sectoren, alsook van maatschappelijke organisaties die betrokken zijn bij industriële omschakeling. De voorzitter van de CCMI is lid van het bureau van het Comité, waaraan hij om de tweeënehalf jaar verslag uitbrengt over de werkzaamheden van zijn commissie. Hij wordt gekozen uit de in artikel 4, lid 1, onder d, van dit reglement van orde bedoelde leden van het bureau. Voor afgevaardigden en hun plaatsvervangers die aan voorbereidende werkzaamheden deelnemen, geldt dezelfde regeling inzake vergoeding van reis- en verblijfskosten als voor leden.

HOOFDSTUK VIII

DIALOOG MET DE SOCIAALECONOMISCHE ORGANISATIES IN DE EUROPESE UNIE EN IN DERDE LANDEN*Artikel 28*

1. Het Comité kan, op initiatief van het bureau, structurele betrekkingen onderhouden met de sociaaleconomische raden, aanverwante instellingen en organisaties van sociaaleconomische aard van het maatschappelijk middenveld in de Europese Unie en in derde landen.
2. Het Comité onderneemt ook stappen om de oprichting van sociaaleconomische raden of soortgelijke instellingen in landen waar deze nog niet bestaan, te stimuleren.

Artikel 29

1. Het Comité kan, op voorstel van zijn bureau, uit zijn midden delegaties samenstellen voor het onderhouden van contacten met de verschillende economische en sociale geledingen van het maatschappelijk middenveld van landen of samenwerkingsverbanden van landen buiten de Europese Unie.
2. De samenwerking tussen het Comité en maatschappelijke organisaties in de kandidaat-lidstaten krijgt zijn beslag in gemengde raadgevende comités voor zover die zijn ingesteld door de Associatieraden. Waar deze niet bestaan, wordt samengewerkt in contactgroepen.
3. De gemengde raadgevende comités en contactgroepen stellen rapporten en verklaringen op, die door het Comité naar de bevoegde instanties en belanghebbenden kunnen worden gestuurd.

HOOFDSTUK IX

GROEPEN*Artikel 30*

1. De leden van het Comité zijn verdeeld over drie groepen, die respectievelijk de werkgevers, de werknemers en de andere sociaaleconomische geledingen van het maatschappelijk middenveld vertegenwoordigen.
2. De drie groepen kiezen hun voorzitters en vicevoorzitters. De groepen nemen deel aan de voorbereiding, de organisatie en de coördinatie van de werkzaamheden van het Comité en diens organen. De groepen verschaffen hen informatie. Zij beschikken elk over een secretariaat.
3. De groepen stellen de voltallige vergadering kandidaten voor met het oog op de verkiezing van de voorzitter en vicevoorzitters zoals bedoeld in artikel 7, lid 6, overeenkomstig het door de Europese instellingen gehanteerde beginsel van gelijkheid van mannen en vrouwen.
4. De voorzitters van de groepen zijn lid van het bureau van het Comité overeenkomstig het bepaalde in artikel 4, lid 1, onder b.
5. De groepsvoorzitters assisteren het presidium van het Comité bij het uitstippelen van het beleid en zo nodig bij het controleren van de uitgaven.
6. De groepsvoorzitters komen in vergadering bijeen met het presidium van het Comité, ten einde gezamenlijk de werkzaamheden van het bureau en van de voltallige vergadering voor te bereiden.
7. De groepen doen voorstellen aan de voltallige vergadering voor de verkiezing van de voorzitters van de afdelingen, overeenkomstig artikel 7, lid 7, en de afdelingsbureaus, overeenkomstig artikel 19.
8. De groepen doen voorstellen voor de samenstelling van de commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden, die door het bureau wordt ingesteld overeenkomstig artikel 11, lid 1.
9. De groepen doen voorstellen voor de samenstelling van de waarnemingsposten en de adviescommissies, die door de voltallige vergadering worden ingesteld overeenkomstig de artikelen 24 resp. 27.
10. De groepen doen voorstellen voor de samenstelling van de delegaties en de gemengde raadgevende comités, die worden ingesteld overeenkomstig artikel 29, lid 1 resp. lid 2.
11. De groepen doen voorstellen voor de aanwijzing van rapporteurs en voor de samenstelling van studiegroepen en redactiegroepen welke door de afdelingen worden gevormd, overeenkomstig artikel 20, lid 3.

12. In alle voornoemde gevallen (leden 7 t/m 11 van dit artikel) houden de groepen rekening met de vertegenwoordiging van de lidstaten in het Comité, met de verschillende geledingen van het economische en sociale leven, met de bevoegdheden en de beginselen van goed bestuur.

13. Het staat de leden vrij zich aan te sluiten bij een van de drie groepen, maar de leden van de groepen moeten het onderling wel eens zijn over het lidmaatschap van elk lid. Een lid kan slechts deel uitmaken van één enkele groep tegelijk.

14. Het secretariaat-generaal verleent de niet bij een groep aangesloten leden de nodige materiële en technische bijstand voor de uitoefening van hun mandaat. Deze leden kunnen aan studiegroepen en andere interne organen deelnemen na besluit van de voorzitter in overleg met de groepen.

HOOFDSTUK X

CATEGORIEËN

Artikel 31

1. De leden van het Comité kunnen op vrijwillige basis categorieën vormen die de verschillende sociaaleconomische belangengroeperingen uit het maatschappelijk middenveld in de Europese Unie vertegenwoordigen.

2. Een categorie kan zijn samengesteld uit leden van de drie groepen van het Comité. Een lid kan slechts deel uitmaken van één enkele categorie tegelijk.

3. De vorming van een categorie moet worden goedgekeurd door het bureau, dat de voltallige vergadering op de hoogte stelt.

4. In het bureaubesluit tot goedkeuring van de oprichting van een categorie worden het onderwerp, de structuur, de samenstelling, de duur en de werkwijze van de categorie vastgesteld.

Voornoemd besluit kan later door het bureau worden gewijzigd of herroepen.

Om een categorie te vormen is een minimumaantal van tien leden vereist.

TITEL II

WERKWIJZE VAN HET COMITÉ

HOOFDSTUK I

RAADPLEGING VAN HET COMITÉ

Artikel 32

1. Het Comité wordt door zijn voorzitter bijeengeroepen voor het goedkeuren van de adviezen die door het Europees Parlement, de Raad of de Commissie zijn aangevraagd.

2. Het Comité wordt op voorstel van zijn bureau en met instemming van de meerderheid van zijn leden, door zijn voorzitter bijeengeroepen om op eigen initiatief advies uit te brengen inzake vraagstukken die betrekking hebben op de Europese Unie, haar beleid en de mogelijke ontwikkeling daarvan.

Artikel 33

1. De hierboven in artikel 32, lid 1, bedoelde adviesaanvragen worden aan de voorzitter gericht. Deze organiseert, in overleg met het bureau, de werkzaamheden van het Comité en houdt daarbij zoveel mogelijk rekening met de in de adviesaanvraag gestelde termijn.

2. Het bureau bepaalt welke prioriteit aan de behandeling van de adviezen wordt gegeven. Daartoe deelt het de adviezen in categorieën in.

3. De afdelingen werken een voorstel voor de indeling van de adviezen in een van de drie hierna omschreven categorieën uit en geven daarbij ook aan hoeveel leden de studiegroep zou moeten tellen. Nadat het presidium en de groepsvoorzitters zich hierover hebben uitgesproken, wordt het voorstel voor besluit voorgelegd aan het bureau. In specifieke gevallen kunnen de groepsvoorzitters voorstellen om het aantal leden van de studiegroep te wijzigen. In dat geval bekijkt het bureau het nieuwe voorstel tijdens zijn volgende vergadering, waarna het definitief het aantal leden van de studiegroep vaststelt.

De indeling van de adviezen in categorieën geschiedt op basis van de volgende criteria:

Categorie A (adviezen over thema's die zijn aangemerkt als prioritair). In deze categorie vallen:

- alle aanvragen voor verkennende adviezen (van Europees Parlement, toekomstige voorzitterschappen van de Raad en Commissie);
- alle goedgekeurde voorstellen voor initiatiefadviezen;
- sommige verplichte of facultatieve adviesaanvragen.

De adviezen uit deze categorie worden opgesteld door studiegroepen met een variabel aantal leden (6, 9, 12, 15, 18, 21 of 24), die daarvoor voldoende middelen ter beschikking krijgen gesteld.

Categorie B (verplichte of facultatieve adviesaanvragen met een spoedeisend karakter of over minder belangrijke onderwerpen).

De adviezen uit deze categorie worden in de regel opgesteld door een afdelingsrapporteur of een algemeen rapporteur. In uitzonderlijke gevallen kan het bureau besluiten om het advies door een uit drie leden bestaande redactiegroep te laten opstellen (categorie B+). Het bureau bepaalt dan het aantal vergaderingen en werktalen.

Categorie C (verplichte of facultatieve adviesaanvragen over puur technische onderwerpen).

In deze gevallen wordt een standaardadvies opgesteld, dat door het bureau wordt voorgelegd aan de voltallige vergadering. Bij deze procedure wordt geen rapporteur aangewezen en komt er ook geen afdeling aan te pas. Het advies gaat onmiddellijk naar de voltallige vergadering, die het goedkeurt of verwierpt. Zij moet zich eerst vóór of tegen behandeling van het advies volgens de hierboven omschreven procedure en vervolgens vóór of tegen het standaardadvies als zodanig uitspreken.

4. Voor spoedeisende onderwerpen gelden de bepalingen van artikel 63 van dit reglement van orde.

Artikel 34

Het Comité kan op voorstel van het bureau besluiten een informatief rapport op te stellen inzake enigerlei vraagstuk dat verband houdt met het beleid van de Europese Unie en de mogelijke ontwikkeling daarvan.

Artikel 35

Het Comité kan op voorstel van een afdeling, van een van zijn groepen of van een derde van zijn leden, resoluties opstellen over actuele onderwerpen, die door de voltallige vergadering overeenkomstig artikel 61, lid 2, worden goedgekeurd. Ontwerpresoluties worden bovenaan de agenda van de zitting geplaatst.

Artikel 36

1. Het bureau kan activiteiten die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met zijn raadgevende functie beheren via algemene besluiten en daarvoor toestemming verlenen via specifieke besluiten. Hierbij zij met name gedacht aan:

- de oprichting, samenstelling en het beheer door het Comité van fora, platformen of andere thematische raadplegingsstructuren, alsook de wijze van deelname door het Comité en zijn leden aan de structuren die door instellingen van de Unie zijn opgericht of waaraan deze instellingen deelnemen;
- het verrichten of het bestellen van studies en de publicatie ervan;
- de organisatie van werkbezoeken en evenementen buiten Brussel;
- de beoordeling van beleidsmaatregelen, na besluit van het bureau of op verzoek van de instellingen van de Unie, met name in de vorm van adviezen of informatieve rapporten zoals bedoeld in het onderhavige reglement. "Evaluatie van beleid" wordt begrepen als een beoordeling achteraf van reeds ten uitvoer gelegd beleid of wetgeving. Daarbij wordt uiting gegeven aan opmerkingen en vragen van organisaties die in het Comité vertegenwoordigd zijn ⁽²⁾.

2. Door middel van eigen evaluaties achteraf (informatieve rapporten) brengt het EESC de standpunten van de maatschappelijke organisaties over de impact van het EU-beleid naar voren. De evaluatie achteraf moet kwalitatief en doelgericht zijn. Bij deze evaluatie moet rekening worden gehouden met de sociale, economische en milieugevolgen.

3. De deelname van de leden aan externe organen, waarvoor het bureau toestemming moet geven, wordt regelmatig gecontroleerd en geëvalueerd. De leden moeten op evenwichtige wijze en bij toerbeurt vertegenwoordigd zijn in de externe organen.

HOOFDSTUK II

ORGANISATIE VAN DE WERKZAAMHEDEN

A. AFDELINGSWERKZAAMHEDEN

Artikel 37

1. Voor het opstellen van een advies of een informatief rapport wijst het bureau van het Comité, overeenkomstig artikel 9, lid 4, de afdeling aan welke bevoegd is de desbetreffende werkzaamheden voor te bereiden. Indien het onderwerp ondubbelzinnig onder de bevoegdheid van één afdeling valt, geschiedt dit aanwijzen door de voorzitter, die het bureau daarvan op de hoogte stelt.

⁽²⁾ De volledige definitie overeenkomstig het bureaubesluit van 19 januari 2016 is opgenomen in de uitvoeringsbepalingen van dit reglement van orde.

2. Indien een afdeling die is aangewezen om een advies voor te bereiden de mening wil vernemen van de adviescommissie Industriële reconversie (CCMI) of wanneer de CCMI zich wenst uit te spreken over het onderwerp van een advies dat aan een afdeling is toegewezen, kan het bureau van het Comité de CCMI toestemming geven voor de opstelling van een aanvullend advies over één of meerdere facetten van het vraagstuk. Het bureau kan dit besluit ook op eigen initiatief nemen. Het bureau zal de werkzaamheden van het Comité zo organiseren dat de CCMI tijdig haar advies kan voorbereiden, zodat het door de afdeling in aanmerking kan worden genomen.

De afdeling blijft als enige bevoegd om het advies aan de voltallige vergadering voor te leggen. Zij dient het door de CCMI uitgebrachte aanvullende advies echter als bijlage bij haar eigen advies te voegen.

3. De voorzitter stelt de voorzitter van de aangewezen afdeling in kennis van dit besluit, alsmede van de termijn waarbinnen de afdeling haar werkzaamheden moet hebben afgerond.

4. De voorzitter stelt de leden van het Comité op de hoogte van de toewijzing van de adviesaanvraag en van de datum waarop het onderwerp op de agenda van de zitting zal worden geplaatst.

Artikel 38

De voorzitter kan, met instemming van het bureau, een afdeling toestaan een gezamenlijke vergadering te houden met een commissie van het Europees Parlement of met een commissie van het Comité van de Regio's.

Artikel 39

De overeenkomstig de bepalingen van dit reglement van orde aangewezen afdelingen worden door hun voorzitter bijeengeroepen.

Artikel 40

1. De vergaderingen van de afdelingen worden voorbereid door hun voorzitters in overleg met hun bureau.
2. De vergaderingen van de afdelingen worden geleid door hun voorzitters of, in geval van afwezigheid, door een van hun vicevoorzitters.

Artikel 41

1. De afdelingen zijn bevoegd besluiten te nemen indien meer dan de helft van de leden aanwezig is of vertegenwoordigd wordt door een ander lid.
2. Indien het quorum niet is bereikt, sluit de voorzitter de vergadering en roept hij op een door hem te bepalen tijdstip en wijze, doch op dezelfde dag, een nieuwe vergadering bijeen, die geldig kan besluiten ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden.

Artikel 42

Uitgaande van het door de rapporteur, en eventueel de corapporteur, voorgelegde ontwerpadvies, keurt de afdeling een advies goed.

Artikel 43

1. Het advies van de afdeling bevat slechts de teksten die zij overeenkomstig de in artikel 61 van dit reglement van orde vastgelegde procedure heeft goedgekeurd.
2. Verworpen wijzigingsvoorstellen worden met vermelding van de stemuitslagen als bijlage opgenomen indien ten minste een kwart van de stemmen vóór deze wijzigingsvoorstellen is uitgebracht.

Artikel 44

Het advies van de afdeling wordt, met de overeenkomstig artikel 43 als bijlage bijgevoegde teksten, door de afdelingsvoorzitter doorgegeven aan de voorzitter van het Comité en vervolgens binnen een zo kort mogelijke termijn door het bureau van het Comité aan de leden van het Comité voorgelegd. Deze documenten worden de leden van het Comité tijdig ter beschikking gesteld.

Artikel 45

Van de beraadslagingen van iedere vergadering van een afdeling worden bondige notulen opgemaakt. Deze worden ter goedkeuring aan de afdeling voorgelegd.

Artikel 46

De voorzitter van het Comité kan, met instemming van het bureau of, zo nodig, van de voltallige vergadering, een afdeling verzoeken een onderwerp opnieuw in behandeling te nemen indien het hem voorkomt dat de voorschriften van dit reglement van orde inzake het opstellen van adviezen niet in acht zijn genomen, of indien hij nadere bestudering nodig acht.

Artikel 47

1. De voorbereidende werkzaamheden van de afdelingen worden in beginsel verricht door een studiegroep, onverminderd het bepaalde in artikel 20, lid 2.
2. De rapporteur bestudeert, bijgestaan door zijn deskundige en eventueel door één of meer corapporteurs, het desbetreffende vraagstuk, houdt rekening met alle standpunten en stelt op basis daarvan het ontwerpadvies op, dat wordt doorgegeven aan de voorzitter van de afdeling.
3. Studiegroepen stemmen niet.

B. WERKZAAMHEDEN VAN DE VOLTALLIGE VERGADERING*Artikel 48*

De voltallige vergadering wordt gevormd door alle leden van het Comité en komt bijeen tijdens de zittingen.

Artikel 49

1. De zittingen worden door de voorzitter voorbereid in overleg met het bureau. Het bureau komt vóór elke zitting, en eventueel tijdens de zitting, in vergadering bijeen om de werkzaamheden te organiseren.
2. Het bureau kan voor elk advies de duur van de algemene discussie tijdens de zitting vaststellen.

Artikel 50

1. De door het bureau op voorstel van het presidium en in samenwerking met de groepsvoorzitters opgestelde ontwerpagenda wordt uiterlijk twee weken vóór de opening van de zitting door de voorzitter aan de leden van het Comité, alsmede aan het Europees Parlement, de Raad en de Commissie toegezonden.
2. De ontwerpagenda wordt bij de opening van de zitting ter goedkeuring aan de voltallige vergadering voorgelegd. Is de agenda eenmaal vastgesteld, dan moeten de punten worden behandeld tijdens de vergadering waarvoor zij zijn geagendeerd. De voor de beraadslagingen benodigde stukken worden overeenkomstig artikel 44 ter beschikking gesteld aan de leden.

Artikel 51

1. Het Comité kan rechtsgeldig besluiten nemen als meer dan de helft van de leden aanwezig of vertegenwoordigd is.
2. Is het quorum niet bereikt, dan sluit de voorzitter de vergadering en belegt hij op een tijdstip te zijner beoordeling, doch tijdens dezelfde zitting, een nieuwe vergadering, tijdens dewelke ongeacht het aantal aanwezigen rechtsgeldig kan worden beraadslaagd.

Artikel 52

Tijdens de goedkeuring van de agenda kondigt de voorzitter eventueel aan dat een actueel vraagstuk zal worden besproken.

Artikel 53

Het Comité kan de ontwerpagenda wijzigen om de overeenkomstig artikel 35 ingediende ontwerpresoluties te kunnen behandelen.

Artikel 54

1. De voorzitter opent de vergadering, leidt de beraadslagingen en ziet toe op de naleving van het reglement van orde. Hij wordt bijgestaan door de vicevoorzitters.
2. Bij afwezigheid wordt de voorzitter vervangen door de vicevoorzitters. Als ook de vicevoorzitters afwezig zijn, dan wordt het voorzitterschap door het oudste lid van het bureau waargenomen.

3. Het Comité beraadslaagt op basis van de werkzaamheden van de afdeling die bevoegd is aan de voltallige vergadering verslag over het onderwerp uit te brengen.

4. Wanneer een tekst in een afdeling met minder dan vijf stemmen tegen is goedgekeurd, kan het bureau voorstellen dat deze tekst op de agenda van de zitting wordt geplaatst bij de adviezen die volgens de procedure zonder discussie worden behandeld.

Deze procedure wordt niet toegepast:

- als minimaal 25 leden hiertegen bezwaar maken;
- als wijzigingsvoorstellen zijn ingediend voor behandeling tijdens de zitting; of
- als de betreffende afdeling besluit dat tijdens de zitting over de tekst moet worden gediscussieerd.

5. Indien een tekst tijdens een zitting geen meerderheid van stemmen behaalt, kan de voorzitter van het Comité met instemming van de voltallige vergadering die tekst voor herbestudering naar de bevoegde afdeling terugverwijzen, dan wel een algemeen rapporteur aanwijzen die tijdens dezelfde of een volgende zitting een nieuwe ontwerp tekst voorlegt.

Artikel 55

1. Wijzigingsvoorstellen moeten, voorzien van de handtekening van de opstellers, vóór de opening van de zitting schriftelijk bij het secretariaat worden ingediend.

2. Om een goed verloop van de werkzaamheden van de voltallige vergadering mogelijk te maken, stelt het bureau nadere voorschriften voor de indiening van wijzigingsvoorstellen vast.

3. Het Comité laat echter ook vóór de opening van een vergadering ingediende wijzigingsvoorstellen toe indien deze de handtekening van ten minste vijftientig leden dragen.

4. Wijzigingsvoorstellen dienen te vermelden op welk gedeelte van de tekst zij betrekking hebben, en moeten zijn voorzien van een korte motivering. Wijzigingsvoorstellen die qua vorm en inhoud overeenkomen, worden samen behandeld.

5. In het algemeen hoort de voltallige vergadering per wijzigingsvoorstel alleen de indiener ervan, één spreker tegen en de rapporteur aan.

6. De rapporteur kan tijdens de behandeling van een wijzigingsvoorstel, met instemming van de indiener van dat voorstel, mondeling een compromis voorstellen. De voltallige vergadering stemt dan alleen over het compromisvoorstel.

7. Indien nodig kan de voorzitter van het Comité, in overleg met de voorzitter en de rapporteur van de bevoegde afdeling, de voltallige vergadering voorstellen de wijzigingsvoorstellen in een zodanige volgorde te behandelen dat voor een coherente eindtekst kan worden gezorgd.

Artikel 56

1. Wijzigingsvoorstellen die een standpunt verwoorden dat over het geheel genomen afwijkt van het door een afdeling of een adviescommissie gepresenteerd advies, worden beschouwd als tegenadvies. Een tegenadvies moet kort en bondig zijn en moet op zichzelf staan: het moet conclusies en een toelichting bevatten.

2. De groepen kunnen het bureau vragen één of meer wijzigingsvoorstellen als tegenadvies te beschouwen.

3. Het bureau spreekt zich hierover uit na het horen van de voorzitter van de betrokken afdeling of adviescommissie.

4. Als het bureau één of meerdere wijzigingsvoorstellen als een tegenadvies beschouwt, kan het besluiten het advies, samen met het tegenadvies, terug te verwijzen naar de betrokken afdeling of adviescommissie voor herbestudering, mits de termijn voor het goedkeuren van het advies zulks toestaat.

5. Als een wijzigingsvoorstel niet tijdig is ingediend om het bureau in staat te stellen te besluiten dit als een tegenadvies te beschouwen, dan kan de voltallige vergadering, op voorstel van het presidium in uitgebreide samenstelling en na overleg met de voorzitter van het betrokken orgaan, dit besluit nemen of besluiten om het voorstel eventueel terug te verwijzen naar het betrokken orgaan.

6. Indien in de in lid 5 genoemde situatie het voorstel niet wordt terugverwezen naar het betrokken orgaan of indien de voorgestelde tekst niet wordt beschouwd als een tegenadvies, stemt de voltallige vergadering over de ingediende wijzigingsvoorstellen, op dezelfde wijze als voor de wijzigingsvoorstellen van de groepen.

7. Indien het tegenadvies tijdens de zitting een meerderheid van de stemmen krijgt, wordt het goedgekeurd.

Om te beslissen of de oorspronkelijke tekst bij het goedgekeurde advies moet worden gevoegd, vindt een nieuwe stemming plaats. De oorspronkelijke tekst wordt bij de nieuwe tekst gevoegd indien deze ten minste een kwart van de uitgebrachte stemmen behaalt.

8. Indien het tegenadvies geen meerderheid krijgt, maar wel ten minste een kwart van de uitgebrachte stemmen, wordt het als bijlage bij het oorspronkelijke advies gevoegd.

Artikel 57

1. Op eigen initiatief of op verzoek van een lid kan de voorzitter het Comité vragen zich uit te spreken over beperking van de spreektijd, beperking van het aantal sprekers, schorsing van de vergadering of sluiting van de beraadslagingen. Nadat de beraadslagingen gesloten zijn, kan het woord nog slechts worden verleend voor eventuele stemverklaringen. Die kunnen worden afgelegd na de stemming en binnen de tijd die de voorzitter hiertoe ter beschikking stelt.

2. Een lid kan te allen tijde het woord vragen en bij voorrang krijgen om een motie van orde in te dienen.

Artikel 58

1. Van iedere zitting worden notulen opgemaakt. Deze worden ter goedkeuring aan het Comité voorgelegd.
2. Notulen worden in hun definitieve vorm door de voorzitter en de secretaris-generaal van het Comité ondertekend.

Artikel 59

1. De adviezen van het Comité bevatten een vermelding van de juridische grondslag, een toelichting en het standpunt van het Comité over het gehele vraagstuk.
2. De uitslag van de stemming over het gehele advies wordt in het procedurele deel van het advies vermeld. Wanneer een hoofdelijke stemming is gehouden, dan worden de namen van de stemmers vermeld.
3. De tekst en de motivering van tijdens de zitting verworpen wijzigingsvoorstellen worden, met vermelding van de stemuitslag, als bijlage bij het advies gevoegd indien ten minste een kwart van de stemmen vóór deze wijzigingsvoorstellen is uitgebracht. Dit geldt ook voor tegenadviezen.
4. Tekst uit een advies van de afdeling die als gevolg van tijdens de zitting aangenomen wijzigingsvoorstellen is verworpen, wordt, met vermelding van de uitslag van de stemming over deze wijzigingsvoorstellen, ook als bijlage bij het advies van het Comité gevoegd indien ten minste een kwart van de stemmen vóór handhaving van deze tekst is uitgebracht.
5. Huldigt een van de krachtens artikel 30 bij het Comité gevormde groepen of een van de overeenkomstig artikel 31 gevormde categorieën van het sociaaleconomische leven een afwijkend, homogeen standpunt over een door de voltallige vergadering behandeld onderwerp, dan kan dat standpunt na een hoofdelijke stemming ter afsluiting van het beraad over dit onderwerp worden neergelegd in een korte verklaring die als bijlage bij het advies wordt gevoegd.

Artikel 60

1. De door het Comité goedgekeurde adviezen alsmede de notulen van de zitting worden aan het Europees Parlement, de Raad en de Commissie toegezonden.
2. De door het Comité goedgekeurde adviezen kunnen aan om het even welke andere betrokken instantie worden toegezonden.

TITEL III

ALGEMENE BEPALINGEN

HOOFDSTUK I

WIJZE VAN STEMMEN

Artikel 61

1. De drie geldige stemmogelijkheden zijn: “vóór”, “tegen” en “onthouding”.
2. Tenzij in dit reglement van orde anders is bepaald, worden de teksten of de besluiten van het Comité en zijn organen bij meerderheid van stemmen goedgekeurd, waarbij alleen de vóór- en tegenstemmen als uitgebrachte stemmen worden meegeteld.

3. De stemming is openbaar of geheim; er kan ook een of hoofdelijke stemming worden gehouden.
4. Hoofdelijke stemming over een resolutie, een wijzigingsvoorstel, een tegenadvies, een advies in zijn geheel of eender welke andere tekst vindt plaats indien ten minste een kwart van de aanwezige of vertegenwoordigde leden hierom verzoekt.
5. De verkiezing voor de verschillende representatieve functies vindt altijd bij geheime stemming plaats. In alle andere gevallen vindt geheime stemming plaats indien een meerderheid van de aanwezige of vertegenwoordigde leden hierom verzoekt.
6. Ingeval de stemmen staken geeft de stem van de voorzitter van de vergadering de doorslag.
7. Het feit dat een wijzigingsvoorstel door de rapporteur wordt aanvaard, betekent niet dat hierover niet hoeft te worden gestemd.

HOOFDSTUK II

URGENTIEPROCEDURE

Artikel 62

1. Indien de termijn waarbinnen het Europees Parlement, de Raad of de Commissie van het Comité advies verlangt, aanleiding geeft tot spoed, kan tot toepassing van de urgentieprocedure worden besloten als de voorzitter dit nodig acht om het Comité in staat te stellen zijn advies tijdig uit te brengen.
2. In een dergelijk geval kan de voorzitter, zonder voorafgaande raadpleging van het bureau, onmiddellijk alle voor het verloop van de werkzaamheden nodige maatregelen nemen. Hij stelt de leden van het bureau hiervan wel op de hoogte.
3. De door de voorzitter genomen maatregelen worden tijdens de daarop volgende zitting ter bekrachtiging aan de voltallige vergadering voorgelegd.

Artikel 63

1. Indien de termijn waarbinnen een afdeling haar advies moet opstellen, aanleiding geeft tot spoed, kan de voorzitter van de betreffende afdeling, met instemming van de drie groepsvoorzitters, bij het organiseren van de werkzaamheden van de afdeling afwijken van de bepalingen van dit reglement van orde betreffende de organisatie van de werkzaamheden van de afdelingen.
2. De door de afdelingsvoorzitter genomen maatregelen worden tijdens de daaropvolgende afdelingsvergadering ter bekrachtiging aan de afdeling voorgelegd.

HOOFDSTUK III

AFWEZIGHEID EN VERTEGENWOORDIGING

Artikel 64

1. Een lid van het Comité dat verhinderd is een vergadering bij te wonen waarvoor hij volgens de regels is geconvoceerd, dient de betrokken voorzitter van tevoren van zijn verhindering in kennis te stellen.
2. Indien een lid van het Comité, zonder zich te laten vertegenwoordigen en zonder geldige reden, bij meer dan drie achtereenvolgende zittingen afwezig is, kan de voorzitter na raadpleging van het bureau en na de betrokkene te hebben verzocht de redenen van zijn afwezigheid op te geven, de Raad verzoeken dit lid van zijn mandaat te ontheffen.
3. Indien een lid van een afdeling, zonder zich te laten vertegenwoordigen en zonder een geldige reden te hebben aangevoerd, bij meer dan drie achtereenvolgende vergaderingen afwezig is, kan de voorzitter van de afdeling, na dit lid te hebben verzocht de redenen van zijn afwezigheid op te geven, hem verzoeken zich in de afdeling te doen vervangen; de afdelingsvoorzitter brengt het bureau van het Comité hiervan op de hoogte.

Artikel 65

1. Een lid van het Comité dat verhinderd is een zitting van het Comité of een vergadering van een afdeling bij te wonen kan, na de betrokken voorzitter van zijn verhindering op de hoogte te hebben gesteld, zijn stemrecht schriftelijk aan een ander lid van het Comité respectievelijk van de afdeling overdragen.
2. Een lid kan tijdens een zitting of tijdens een afdelingsvergadering over niet meer dan één aldus verleende volmacht beschikken.

Artikel 66

1. Een lid dat verhinderd is een vergadering bij te wonen waarvoor hij volgens de regels is geconvoceerd, kan, na de betrokken voorzitter rechtstreeks of via het secretariaat van zijn groep schriftelijk van zijn verhindering op de hoogte te hebben gesteld, zich door een ander lid van het Comité laten vertegenwoordigen. Van deze mogelijkheid kan geen gebruik worden gemaakt in geval van vergaderingen van het bureau van het Comité of van de commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden.
2. Deze vertegenwoordiging geldt slechts voor de vergadering waarvoor de opdracht tot vertegenwoordiging is gegeven.
3. Voorts kan een lid bij de samenstelling van een studiegroep verzoeken in zijn plaats een ander lid van het Comité als lid van die studiegroep aan te wijzen. Deze vervanging, die voor een bepaald onderwerp en voor de gehele duur van de werkzaamheden van de afdeling ter zake geldt, kan niet worden herroepen. Als de studiegroep haar werkzaamheden echter voortzet na afloop van een tweeëneenhalf- of vijfjarige mandaatsperiode, komt de vervanging ten einde bij het verstrijken van de mandaatsperiode waarin ze was ingesteld.

*HOOFDSTUK IV***OPENBAARHEID EN OPENBAARMAKING***Artikel 67*

1. Het Comité maakt zijn adviezen openbaar in het Publicatieblad van de Europese Unie volgens de door de Raad en de Commissie na raadpleging van het bureau van het Comité getroffen regeling.
2. De samenstelling van het Comité, van zijn bureau alsmede van de afdelingen, evenals alle hierin aangebrachte wijzigingen, worden in het Publicatieblad van de Europese Unie en op de internetsite van het Comité bekendgemaakt.

Artikel 68

1. Het Comité draagt er zorg voor dat zijn besluiten in een zo groot mogelijke openheid worden genomen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie.
2. De secretaris-generaal moet de nodige maatregelen nemen om de burgers recht op toegang tot de betreffende documenten te garanderen.
3. Elke burger van de Europese Unie kan het Comité aanschrijven in een van de officiële werktalen en in die taal antwoord verwachten, overeenkomstig artikel 24, vierde alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Artikel 69

1. De zittingen van het Comité en de vergaderingen van de afdelingen zijn openbaar.
2. Het Comité kan besluiten bepaalde debatten die geen advieswerkzaamheden betreffen, vertrouwelijk te verklaren, op verzoek van een erbij betrokken instelling of orgaan, of op voorstel van het bureau.
3. Andere vergaderingen zijn niet openbaar. In sommige, door de voorzitter van de vergadering gerechtvaardigd geachte gevallen, mogen andere personen hieraan deelnemen als waarnemers.

Artikel 70

1. Leden van de Europese instellingen kunnen de vergaderingen van het Comité en van zijn organen bijwonen en daarin het woord voeren.
2. Leden van andere organen en ambtenaren van instellingen en organen die de vereiste toestemming hebben gekregen, kunnen voor vergaderingen worden uitgenodigd en worden verzocht daarin het woord te voeren en vragen te beantwoorden, onder leiding van de voorzitter van de vergadering.

*HOOFDSTUK V***TITEL, VOORRECHTEN, IMMUNITEITEN, STATUUT VAN DE LEDEN EN QUAESTOREN***Artikel 71*

1. De leden van het Comité dragen de titel "Lid van het Europees Economisch en Sociaal Comité".
2. Hoofdstuk IV, artikel 10, van het aan de Verdragen gehechte Protocol nr. 7 betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie is van toepassing op de leden van het Europees Economisch en Sociaal Comité.

Artikel 72

1. Het statuut van de leden behelst de rechten en plichten van de leden, alsook de gezamenlijke regels betreffende de uitoefening van hun werkzaamheden en hun betrekkingen met het Comité en zijn ambtelijke diensten. Dit omvat tevens de sancties in geval van ongepast gedrag.

In het statuut van de leden worden ook de maatregelen genoemd die genomen kunnen worden als het reglement van orde en het statuut niet worden nageleefd.

2. De gedragscode, waarin de verplichtingen die van toepassing zijn op leden en plaatsvervangers van het Comité worden omschreven en verduidelijkt, wordt als bijlage bij dit reglement van orde gevoegd.

3. Bij de aanvang van hun mandaat verbinden de leden zich ertoe de gedragscode, zoals goedgekeurd door de voltallige vergadering, na te leven en ondertekenen zij deze. Het gedrag van de leden wordt ingegeven door onderling respect en berust op de waarden en beginselen zoals vastgelegd in de Verdragen. Zij handelen met waardigheid en respect voor de reputatie van het Comité. In debatten onthouden de leden zich van lasterlijke, racistische, seksistische of xenofobe taaluitingen of gedragingen.

Niet-naleving van deze grondbeginselen en voorschriften kan leiden tot de toepassing van maatregelen, zoals vermeld in de gedragscode.

De toepassing van dit artikel doet geen afbreuk aan de vrijheid van meningsuiting van de leden.

Zij is gebaseerd op de volledige inachtneming van de prerogatieven van de leden, zoals vastgelegd in het primaire recht van de Unie en het statuut van de leden.

Zij berust op het beginsel van transparantie en waarborgt dat elke bepaling ter zake ter kennis wordt gebracht van de leden, die persoonlijk van hun rechten en plichten in kennis worden gesteld.

Indien een persoon die werkt voor een lid of een persoon die door een lid toegang tot de gebouwen of apparatuur van het EESC is verschaft, zich niet houdt aan bovenstaande gedragsregels, kunnen aan het betrokken lid, indien passend, de in de gedragscode omschreven sancties worden opgelegd.

Sancties in geval van niet-naleving van de gedragsregels zijn opgenomen in de gedragscode die door de voltallige vergadering is goedgekeurd.

Het EESC sluit zich aan bij de regels van het Europees Parlement voor zover zij verenigbaar zijn met het statuut van de leden van het EESC, en richt daartoe de nodige organen op.

Er wordt een raadgevend comité voor het gedrag van de leden opgericht (overeenkomstig de gedragscode voor de leden van het EESC).

4. Bij hun benoeming stellen de leden een verklaring van al hun financiële en andere belangen op die van invloed kunnen zijn op hun werkzaamheden binnen het Comité.

Zij bevestigen minstens eenmaal per jaar expliciet de inhoud ervan en werken ze bij elke verandering in hun situatie onmiddellijk bij.

In het statuut van de leden en de gedragscode voor leden en plaatsvervangers worden ook de maatregelen genoemd die genomen kunnen worden als dit reglement van orde, de gedragscode of het statuut niet worden nageleefd.

Artikel 73

1. De voltallige vergadering kiest, op voorstel van het bureau, telkens voor tweeëneenhalf jaar, zes leden, drie vrouwen en drie mannen, die geen andere vaste functie bekleden binnen het Comité, en die samen het raadgevend comité voor het gedrag van de leden vormen.

2. In het geval van een vermeende inbreuk op de gedragscode van het EESC door een lid en op verzoek van een lid geeft het raadgevend comité voor het gedrag van de leden in vertrouwen en binnen 30 kalenderdagen richtsnoeren omtrent de uitlegging en toepassing van de bepalingen in deze gedragscode. Het lid in kwestie is gerechtigd zich op deze richtsnoeren te verlaten.

3. Op verzoek van de voorzitter van het Comité beoordeelt het raadgevend comité voor het gedrag van de leden ook vermoedelijke gevallen van overtreding van de gedragscode en dient het de voorzitter van advies voor wat betreft de eventueel te nemen maatregelen.

Artikel 74

De voltallige vergadering kiest, op voorstel van het bureau, telkens voor tweeëneenhalf jaar, drie leden die geen andere vaste functie bekleden binnen het Comité en die samen de groep Quaestoren vormen. Zij worden ermee belast:

- a) toe te zien op en te ijveren voor de strikte naleving van het statuut van de leden;
- b) voorstellen uit te werken om het statuut van de leden bij te schaven en te verbeteren;
- c) de nodige stappen te nemen of te bevorderen om eventuele twijfels of geschillen bij de toepassing van het statuut van de leden weg te nemen c.q. op te lossen;
- d) als contactpersoon te fungeren tussen de leden van het Comité en het secretariaat-generaal wat de toepassing van het statuut betreft.

*HOOFDSTUK VI***EINDE VAN HET MANDAAT VAN DE LEDEN EN INCOMPATIBILITEIT***Artikel 75*

1. Het mandaat van de leden van het Comité loopt af aan het einde van de vijfjarige mandaatsperiode die op het ogenblik van de vernieuwing van het Comité door de Raad wordt vastgesteld.
2. Het mandaat van een lid van het Comité eindigt bij aftreden, ontheffing, overlijden, overmacht of het ontstaan van incompatibiliteit.
3. De functie van lid van het Europees Economisch en Sociaal Comité is onverenigbaar met de functie van lid van een regering of van een parlement, van een instelling van de Europese Unie, alsook van het Comité van de Regio's en van de raad van bewind van de Europese Investeringsbank, en met de functie van ambtenaar of functionaris van de Europese Unie in actieve dienst.
4. Een aftredend lid richt zijn ontslagbrief aan de voorzitter.
5. Ontheffing geschiedt op de in artikel 64, lid 2, van dit reglement van orde neergelegde voorwaarden. Indien de Raad besluit tot beëindiging van het mandaat, wordt de vervangingsprocedure door de Raad zelf op gang gebracht.
6. In geval van aftreden, overlijden, overmacht of incompatibiliteit stelt de voorzitter de Raad op de hoogte, die de vacature vaststelt en de vervangingsprocedure op gang brengt. Treedt een lid af, dan blijft hij evenwel in functie tot de datum waarop de benoeming van zijn vervanger van kracht wordt, tenzij het aftredende lid anders bepaalt.
7. In alle in het tweede lid van dit artikel bedoelde gevallen wordt de vervanger voor de resterende tijd van de mandaatsperiode benoemd.

Artikel 76

1. Op voorstel van het bureau en met instemming van ten minste drie vierde van zijn leden kan om ernstige en naar behoren vastgestelde redenen, een motie van wantrouwen jegens de voorzitter worden voorgelegd aan de voltallige vergadering.

In dat geval wordt deze motie als eerste punt op de agenda van de volgende zitting geplaatst.

2. De voltallige vergadering spreekt zich over een motie van wantrouwen uit bij geheime stemming en zonder mogelijkheid tot stemoverdracht, na eerst een lid van elke groep, vervolgens de leden van het presidium die het woord willen nemen, en ten slotte ook de voorzitter, te hebben gehoord.

De motie is aangenomen indien een meerderheid van drie vierde van de aanwezige leden ze goedkeurt. In het andere geval wordt ze geacht te zijn verworpen.

3. Indien een motie van wantrouwen wordt aangenomen, gaat de voltallige vergadering onmiddellijk over tot de vervanging van de voorzitter door een lid van zijn groep.

De vergadering wordt dan tijdelijk voorgezeten door de vicevoorzitter van het Comité uit de groep die het volgende EESC-voorzitterschap op zich zal nemen.

4. Indien de voltallige vergadering niet onmiddellijk tot deze vervanging kan overgaan, worden de werkzaamheden opgeschort teneinde de groepen in staat te stellen een voorstel te formuleren. De vergadering wordt zo mogelijk nog dezelfde dag opnieuw bijeengeroepen door het lid dat als tijdelijke voorzitter fungeert.

5. Het lid dat afkomstig is uit dezelfde groep en dat de voorzitter vervangt, blijft zijn functie waarnemen tot het einde van de oorspronkelijk voorziene mandaatsperiode.

HOOFDSTUK VII

ADMINISTRATIE VAN HET COMITÉ

Artikel 77

1. Het Comité wordt bijgestaan door een secretariaat, dat onder leiding staat van een secretaris-generaal; deze vervult zijn functie onder het gezag van de voorzitter, die optreedt als vertegenwoordiger van het bureau.
2. De secretaris-generaal neemt met adviserende stem deel aan de vergaderingen van het bureau. Hij maakt van deze vergaderingen de notulen op.
3. Hij legt ten overstaan van het bureau de plechtige belofte af zijn taak onpartijdig en naar eer en geweten te vervullen.
4. Hij draagt zorg voor de uitvoering van de besluiten welke krachtens dit reglement van orde door de voltallige vergadering, het bureau en de voorzitter worden genomen. Hij brengt eens in de drie maanden schriftelijk verslag uit aan de voorzitter over de criteria en de bepalingen die worden toegepast voor het oplossen van administratieve of organisatorische kwesties of personeelsvraagstukken.
5. De secretaris-generaal kan zijn bevoegdheden binnen de door de voorzitter gestelde grenzen delegeren.
6. Op voorstel van de secretaris-generaal stelt het bureau een zodanig organisatieschema van het secretariaat vast dat voor een goed functioneren van het Comité en zijn organen zorg kan worden gedragen en de leden bij de uitoefening van hun mandaat, en met name bij de organisatie van vergaderingen en het opstellen van adviezen, kunnen worden bijgestaan.
7. De bevoegdheden die worden overgedragen aan de secretaris-generaal krachtens de delegatie van de bevoegdheden van de voorzitter van het Comité zijn tijdelijk: zij eindigen ten laatste aan het einde van de ambtstermijn van de voorzitter.

Artikel 78

Voor de aanstelling van een nieuwe secretaris-generaal wordt de volgende procedure gevolgd:

1. het bureau:
  - neemt een besluit over het statuut van de secretaris-generaal (vaste of tijdelijke functionaris), benoemt een panel van drie leden en stelt vervolgens de kennisgeving van vacature vast;
  - wijst een preselectiecomité van zes leden van het Comité aan en stelt een termijn vast waarbinnen dit comité de resultaten van zijn werkzaamheden moet voorleggen.
2. Het preselectiecomité is ermee belast de kandidaatstellingen te onderzoeken, sollicitatiegesprekken te organiseren en een gemotiveerd verslag op te stellen, samen met een lijst van kandidaten in voorkeurrangorde, naargelang van hun competenties en overeenkomstig de procedure en criteria die bij de kennisgeving van de vacature zijn vastgesteld; het draagt ook een kandidaat of een lijst van kandidaten voor de functie voor.
3. Het preselectiecomité verricht zijn werkzaamheden in volledige onafhankelijkheid, onpartijdigheid en geheimhouding, op basis van criteria die het bureau bij de instelling van dit comité heeft vastgesteld.

Het wordt bijgestaan door de bevoegde diensten van het EESC-secretariaat en kan, indien nodig, een beroep doen op deskundigen van buiten het Comité.

4. Nadat het bureau van het verslag van het preselectiecomité kennis heeft genomen, neemt het een definitief besluit op grond van een stemming die, indien nodig, meerdere stemrondes kan tellen.

De kandidaat die bij de eerste stemronde meer dan de helft van de stemmen van de bureauleden behaalt, met inbegrip van degenen die niet aanwezig zijn, wordt benoemd zonder dat een tweede stemronde is vereist.

Indien geen enkele kandidaat aan deze voorwaarde voldoet, gaat het bureau over tot een tweede stemronde over de twee kandidaten voor wie de meeste stemmen zijn uitgebracht. De kandidaat die de meeste stemmen van de aanwezige leden bij deze tweede stemronde heeft behaald, wordt benoemd.

Bij staking van stemmen, waardoor het niet mogelijk is om na de eerste stemronde slechts twee kandidaten over te houden of een secretaris-generaal na de tweede stemronde aan te wijzen, wordt zo snel mogelijk een nieuwe bureauvergadering bijeengeroepen voor de benoeming van de secretaris-generaal.

Artikel 79

1. Alle bevoegdheden die door het Statuut van de ambtenaren van de Europese Unie aan het tot aanstelling bevoegde gezag (TABG) en door de Regeling die van toepassing is op de andere personeelsleden (RAP) aan het tot het aangaan van arbeidsovereenkomsten bevoegde gezag (TAABG) zijn toegekend, worden, wat betreft de secretaris-generaal, uitgeoefend door het bureau.
2. De door het Statuut van de ambtenaren van de Europese Unie aan het tot aanstelling bevoegde gezag toegekende bevoegdheden worden uitgeoefend:
  - voor de adjunct-secretarissen-generaal en de directeuren, door het bureau, op voorstel van de secretaris-generaal, wat de toepassing van de artikelen 29, 30, 31, 40, 41, 49, 50, 51, 78 en van artikel 90, lid 1, van het Statuut van de ambtenaren betreft; voor de andere bepalingen van het Statuut, met inbegrip van artikel 90, lid 2, worden deze bevoegdheden uitgeoefend door de voorzitter, op voorstel van de secretaris-generaal;
  - voor:
    - adjunct-directeuren,
    - eenheidshoofden,door de voorzitter, op voorstel van de secretaris-generaal en na raadpleging van het presidium in uitgebreide samenstelling;
  - voor ambtenaren van functiegroep AD die geen managementfunctie bekleden op het niveau van eenheidshoofd of hoger, en voor ambtenaren van functiegroepen AST en AST/SC, door de secretaris-generaal.
3. De door de RAP aan het tot het sluiten van arbeidsovereenkomsten bevoegde gezag toegekende bevoegdheden worden uitgeoefend:
  - voor tijdelijke functionarissen die zijn benoemd tot adjunct-secretaris-generaal of directeur, door het bureau op voorstel van de secretaris-generaal, wat betreft de toepassing van de artikelen 11, 17, 33 en 48 van de RAP; voor de andere bepalingen van de RAP worden deze bevoegdheden uitgeoefend door de voorzitter, op voorstel van de secretaris-generaal;
  - voor tijdelijke functionarissen die zijn benoemd tot adjunct-directeur of eenheidshoofd, door de voorzitter, op voorstel van de secretaris-generaal;
  - voor tijdelijke functionarissen van functiegroep AD die geen managementfunctie bekleden op het niveau van eenheidshoofd of hoger, en voor alle tijdelijke functionarissen van functiegroepen AST en AST/SC, door de secretaris-generaal;
  - voor bijzondere adviseurs en contractuele functionarissen, door de secretaris-generaal.
4. De bevoegdheden die krachtens artikel 110 van het Statuut van de ambtenaren aan de instelling zijn toegekend om de algemene bepalingen ter uitvoering van het Statuut alsmede de in gemeenschappelijk overleg vastgestelde regelingen ten uitvoer te leggen, berusten bij de voorzitter. Wat de overige bepalingen van algemene aard betreft, worden de bevoegdheden uitgeoefend door de secretaris-generaal.
5. Het bureau, de voorzitter en de secretaris-generaal kunnen de hen krachtens dit artikel toegekende bevoegdheden delegeren.
6. In de genomen delegatiebesluiten wordt vastgelegd welke bevoegdheden precies worden gedelegeerd, met de bijbehorende beperkingen en termijnen, en of subdelegatie mogelijk is.
7. Voor de benoeming van ambtenaren op de post van adjunct-secretaris-generaal, directeur, adjunct-directeur, hoofd van een eenheid van het directoraat Advieswerkzaamheden:
  - wordt de kennisgeving van vacature tegelijkertijd in alle Europese instellingen gepubliceerd,
  - stelt de secretaris-generaal, vóór de behandeling van de kandidaatstellingen, een beoordelingsschema op basis van de kennisgeving van vacature op,
  - wordt de secretaris-generaal bij de behandeling van de verschillende kandidaatstellingen met name bijgestaan door drie bureauleden,
  - doet de secretaris-generaal het bureau na afloop van deze procedure een voorstel tot benoeming, op basis waarvan het bureau een besluit neemt.

Artikel 80

1. Elke groep beschikt over een secretariaat dat rechtstreeks onder haar voorzitter valt.
2. De bevoegdheden van het tot aanstelling bevoegde gezag worden uitgeoefend op voorstel van de groepsvoorzitter voor de uit hoofde van artikel 37, onder a, tweede streepje, van het Statuut van de ambtenaren bij de groep gedetacheerde ambtenaren, wat de toepassing van artikel 38 van het Statuut betreft, met inbegrip van besluiten betreffende de ontwikkeling van hun loopbaan binnen de groep.

Als een bij een groep gedetacheerde ambtenaar weer deel gaat uitmaken van het secretariaat van het Comité, wordt hij ingedeeld in de rang waarop hij als ambtenaar recht zou hebben gehad.

3. Wat de toepassing van de artikelen 8, derde alinea, 9 en 10, derde alinea, van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Gemeenschappen (RAA) betreft, worden de bevoegdheden van het tot het sluiten van arbeidsovereenkomsten bevoegde gezag uitgeoefend op voorstel van de groepsvoorzitter voor de uit hoofde van artikel 2, onder c, van de RAA bij de groep gedetacheerde tijdelijke functionarissen.

Artikel 81

1. De voorzitter beschikt over een eigen secretariaat.
2. De personeelsleden van dit secretariaat worden in het kader van de begroting als tijdelijke functionarissen aangeworven; de aan het tot het sluiten van arbeidsovereenkomsten bevoegde gezag toegekende bevoegdheden worden door de voorzitter uitgeoefend.

Artikel 82

1. Vóór 1 juni van elk jaar legt de secretaris-generaal het bureau de ontwerpraming van ontvangsten en uitgaven van het Comité voor het volgende begrotingsjaar voor. De commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden bestudeert het ontwerp voordat het door het bureau wordt behandeld, formuleert eventueel opmerkingen en stelt wijzigingen voor. Het bureau stelt de raming van ontvangsten en uitgaven van het Comité vast. Het zendt deze door binnen de termijnen en op de voorwaarden bepaald in het financieel reglement dat van toepassing is op de algemene begroting van de Unie.
2. In het kader van de bepalingen van het financieel reglement dat van toepassing is op de algemene begroting van de Unie wordt de aan het Comité toegekende begroting door de voorzitter van het Comité of in diens opdracht uitgevoerd.

Artikel 83

1. Er wordt een auditcomité samengesteld dat ten behoeve van de voorzitter en het bureau een raadgevende functie op auditgebied vervult. Het auditcomité oefent zijn functie volledig onafhankelijk uit, met inachtneming van het financieel reglement dat van toepassing is op de algemene begroting van de Unie en met name de bevoegdheden en taken van de intern controleur.

Het auditcomité ziet in het bijzonder toe op alle procedures voor het opstellen van verslagen, op de interne controlesystemen, alsook op alle follow-upprocessen wat naleving van wetten, reglementen, beroeps- en ethische normen en gedragscodes betreft.

2. Het auditcomité stuurt zijn verslagen toe aan de voorzitter, die het bureau daar onmiddellijk van op de hoogte stelt.
3. De structuur, de samenstelling, de verantwoordelijkheden en de werkwijze van het auditcomité worden vastgesteld bij besluit van het bureau.
4. De leden van het auditcomité worden benoemd door het bureau, op voorstel van de groepen.

De hoedanigheid van lid van het auditcomité is onverenigbaar met de functie van lid van het bureau van het Comité, lid van de commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden of lid van de groep Quaestoren.

5. Het auditcomité neemt eigen interne regels aan om te garanderen dat het zijn rol en taak vervult en zijn verantwoordelijkheden, rechten en verplichtingen nakomt zoals in het onderhavige artikel is bepaald.
6. Voor de vervanging van een lid van het auditcomité wordt dezelfde procedure gevolgd als die welke wordt beschreven in de eerste alinea van lid 4 van dit artikel.

Artikel 84

Voor het Comité bestemde correspondentie wordt aan de voorzitter of de secretaris-generaal geadresseerd.

HOOFDSTUK VIII

ALGEMENE BEPALINGEN*Artikel 85*

Wat de in dit reglement van orde genoemde functies en taken betreft, zijn de gekozen formuleringen sekseneutraal bedoeld; zij kunnen zowel op vrouwen als mannen betrekking hebben.

Artikel 86

1. Het Comité besluit bij absolute meerderheid van zijn leden of er aanleiding bestaat tot herziening van het reglement van orde.
2. Voor de herziening van het reglement van orde stelt het Comité een commissie voor het reglement van orde in. Het Comité wijst een algemeen rapporteur aan die een ontwerp van nieuw reglement van orde moet opstellen.
3. Nadat het reglement van orde met absolute meerderheid is goedgekeurd, verlengt de voltallige vergadering het mandaat van de commissie voor het reglement van orde met maximaal 60 dagen, zodat deze, indien nodig, een voorstel tot wijziging van de uitvoeringsbepalingen kan opstellen en ter goedkeuring aan het bureau kan voorleggen, dat een besluit neemt na de mening van de groepen te hebben gehoord.
4. De datum waarop het nieuwe reglement van orde en de gewijzigde uitvoeringsbepalingen in werking zullen treden, wordt door het Comité vastgesteld op het ogenblik van de goedkeuring ervan.

Artikel 87

Dit reglement van orde treedt in werking op 15 maart 2019.

DERDE DEEL

TREFWOORDENREGISTER VAN HET REGLEMENT VAN ORDE

TREFWOORDENREGISTER

	Artikel
ACTUELE VRAAGSTUKKEN.....	52
ADMINISTRATIE VAN HET COMITÉ.....	77-84
ADVIESAANVRAGEN (zie RAADPLEGING VAN HET COMITÉ).....	32, 33
ADVIESCOMMISSIE INDUSTRIËLE RECONVERSIE.....	27, 37
ADVIESCOMMISSIES	27
ADVIEZEN	
advies van de afdeling (zie AFDELINGEN, opstellen adviezen).....	33
adviesaanvragen.....	32, 33
impact van een advies	20
indeling in categorieën (A, B en C).....	33
initiatiefadviezen.....	32
publicatie	67
stemming	zie STEMMING
terugverwijzing advies naar de afdeling	46, 54
toezending	
*advies van het Comité.....	60
vorm en inhoud.....	59
AFDELINGEN	
aantal afdelingen.....	17
aantal leden.....	18
aanwijzing van leden.....	18
adviezen.....	20, 43, 44
afwezigheid van leden	64, 65, 66
bevoegdheden.....	17
bijeenroeping.....	39
bureau (zie AFDELINGSBUREAU).....	19
deskundigen	26
duur van het mandaat van de leden	18
gezamenlijke vergaderingen	38
informatief rapport	22, 34, 37
notulen	45

openbaarheid van vergaderingen.....	69, 70
opstellen adviezen.....	42, 43
quorum.....	41
samenstelling.....	18
taken.....	20
urgentieprocedure.....	63
vergaderingen.....	39, 40
verloop van de werkzaamheden.....	37-47
vervanging van een lid.....	18
vorming.....	17
wijzigingsvoorstellen.....	55
AFDELINGSBUREAU	
duur van het mandaat.....	19
samenstelling.....	19
verkiezing.....	19
AFTREDEN	75
AFWEZIGHEID van de leden.....	64-66
AGENDA VAN DE ZITTING	50, 52, 53, 76
ALGEMEEN RAPPORTEUR	23, 54, 86
AUDITCOMITÉ	83
BEGROTING	
commissie Financiële en Begrotingsaangelegenheden (CAF).....	11
opstelling van de raming van de inkomsten en uitgaven.....	82
uitvoering van de begroting.....	11, 82
BENOEMING VAN AMBTENAREN EN ANDERE PERSONEELSLEDEN	79, 80
BEPERKING VAN DE SPREEKTIJD	57
BERAADSLAGINGEN	54
BUREAU VAN HET COMITÉ	
benoeming van ambtenaren.....	79
bijeenroeping.....	9
duur van het mandaat.....	4
samenstelling.....	4
taken en functioneren.....	9
uitleg van het reglement van orde.....	9
uitvoering van de besluiten.....	77
verkiezing.....	4-8
vervanging van een lid.....	8

CATEGORIEËN

vorming, samenstelling en goedkeuring..... 31

COMITÉ

bijeenroeping.....1, 32

functioneren..... 48-54

installatie.....1, 2

vertegenwoordiging..... 14

COMMISSIE COMMUNICATIE (COCOM)..... 12

COMMISSIE FINANCIËLE EN BEGROTINGSAANGELEGENHEDEN (CAF)..... 11

COMMISSIE VOOR HET REGLEMENT VAN ORDE 86

CORAPPORTEURS 20, 47

DELEGATIES VAN HET COMITÉ..... 29

DESKUNDIGEN 26

DOCUMENTEN

correspondentie..... 84

openbaarheid en openbaarmaking 67, 68

EXTERNE BETREKKINGEN VAN HET COMITÉ 14, 28, 29

GEDRAGSCODE VOOR DE LEDEN VAN HET EESC..... 72

GEMENGDE RAADGEVENDE COMITÉS..... 29

GESTRUCTUREERDE DIALOOG MET MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES.....28, 29

GEZAMENLIJKE VERGADERINGEN..... 38

GROEPEN

rol van de groepen..... 30

samenstelling en organisatie 30

secretariaat van de groepen 30, 80

tot aanstelling bevoegd gezag 80

HERZIENING VAN HET REGLEMENT VAN ORDE..... 86

HOORZITTING

horen van buitenstaanders..... 25

IMMUNITEITEN.....2, 71

IMPACT VAN DE ADVIEZEN 9

INCOMPATIBILITEIT

met het lidmaatschap van het Comité 75

INFORMATIEF RAPPORT.....22, 34, 37

INTERINSTITUTIONELE SAMENWERKING..... 10

INWERKINGTREDING VAN HET REGLEMENT VAN ORDE..... 87

LEDEN .....zie LEDEN VAN HET COMITÉ

LEDEN VAN HET COMITÉ

af treden.....	75
afwezigheid	64-65
einde van het mandaat	75
incompatibiliteit.....	75
mandaat, voorrechten en immuniteiten van de leden	2, 71
overdracht van stemrecht	65
plaatsvervangers	21
statuut van de leden.....	72, 74
vertegenwoordiging.....	66

MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD (zie inleiding).....	28, 29

MEERDERHEID (vereiste meerderheden bij het Comité)

A) Bij verkiezing

bureau van het Comité

*leden.....	4, 7
*vicevoorzitter.....	4, 7
*voorzitter	4, 7

B) Bij besluiten

bijeenroeping van het bureau van het Comité	9
herziening van het reglement van orde	86
studiegroepen en rapporteurs.....	20, 47

MOTIE VAN ORDE.....	57

MOTIE VAN WANTROUWEN.....	76

NOTULEN

afdeling.....	45
zitting	58

ONTHEFFING.....	75

OPENBAARHEID EN OPENBAARMAKING.....	67-70

OPENBAARHEID VAN ZITTINGEN EN VERGADERINGEN.....	69, 70

ORGANEN VAN HET COMITÉ.....	2

OUDSTE LID.....	1

OVERDRACHT VAN STEMRECHT	65

PERMANENTE STUDIEGROEPEN.....	20

PLAATSVERVANGERS	21

PRESIDIUM IN UITGEBREIDE SAMENSTELLING.....	16

PROGRAMMERING VAN DE WERKZAAMHEDEN.....	13

PUBLICATIEBLAD	67

QUAESTOREN	74

QUORUM

afdeling	41
zitting	51

RAADGEVEND COMITÉ VOOR HET GEDRAG VAN DE LEDEN.....	73

RAADPLEGING VAN HET COMITÉ.....	32, 33

RAMING VAN ONTVANGSTEN EN UITGAVEN.....	82

REDACTIEGROEPEN.....	20

RESOLUTIES	35, 53

SECRETARIAAT VAN DE GROEPEN.....	80

SECRETARIAAT-GENERAAL.....	77, 79

SECRETARIS-GENERAAL

benoemingsprocedure	78
taken.....	77, 79, 82

STATUUT VAN DE LEDEN.....	72

STEMMING

collectieve stemverklaring (of minderheidsstandpunt).....	59
overdracht van stemrecht	65
procedure van stemmen zonder discussie.....	54
stemverklaring.....	57
wijze van stemmen	61

STEMVERKLARING van een lid.....	zie STEMMING, stemverklaring

STUDIEGROEPEN

plaatsvervangers	21
rol en samenstelling	20, 47
vervanging van een lid	66
vorming	20, 47

SUBCOMITÉS	22

TEGENADVIES	56, 59

TERUGVERWIJZING ADVIES NAAR DE AFDELING.....	46, 54

UITLEG VAN HET REGLEMENT VAN ORDE.....	9

UITVOERINGSBEPALINGEN	9, 86

URGENTIE (PROCEDURE)

in de afdelingen	63
in het Comité	62

URGENTIEPROCEDURE.....	62, 63

VERKIEZINGEN

presidium en bureau van het Comité.....	4-8
voorzitter en bureau van de afdelingen.....	19

VERKLARING/STANDPUNT van een groep, categorie.....	59

VERTEGENWOORDIGING VAN HET COMITÉ.....	14

VICEVOORZITTERS

taken.....	15-16
verkiezing.....	7

VOLTALLIGE VERGADERING

aanwezigheid van personen van Europese instellingen.....	70
agenda	50, 52, 53
motie van orde	57
notulen	58
openbaarheid van besluiten	68
openbaarheid van vergaderingen.....	69, 70
organisatie van de werkzaamheden	48-60
quorum.....	51
terugverwijzing advies naar de afdeling	46, 54
verloop van de beraadslagingen	54
voorbereiding van de zittingen.....	49, 50
zittingen.....	48

VOORBEREIDINGSCOMMISSIE.....	7

VOORRECHTEN EN IMMUNITEITEN	2, 71

VOORZITTER VAN HET COMITÉ	zie VOORZITTERSCHAP VAN HET COMITÉ

VOORZITTERSCHAP VAN HET COMITÉ

balans van verwezenlijkingen van de voorzitter	14
secretariaat van de voorzitter.....	81
taken van de voorzitter	
*benoemen van ambtenaren	79
*bijeenroepen van het bureau	9
*bijeenroepen van het Comité.....	32
*financiële en budgettaire bevoegdheden	11
*leiden van de beraadslagingen	54, 55, 57
*vertegenwoordigen van het Comité.....	14
*voorbereiden van de zittingen	49, 50
verkiezing van de voorzitter	4-7, 30
vervanging van de voorzitter na goedkeuring van een motie van wantrouwen	76
werkprogramma	14, 16

WAARNEMINGSPOSTEN.....	24

WIJZIGINGSVOORSTELLEN	55
algemeen wijzigingsvoorstel (zie TEGENADVIES)	56
behandeling	55
indiening	55
verworpen wijzigingsvoorstellen	59
vorm	55
wijzigingsvoorstel afdeling	zie AFDELINGEN

VIERDE DEEL

GEDRAGSCODE VOOR DE LEDEN VAN HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

PREAMBULE

De leden van het Europees Economisch en Sociaal Comité (hierna: het Comité),

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, met name artikel 2 ⁽³⁾, artikel 3 ⁽⁴⁾ en artikel 13.4 ⁽⁵⁾,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen 300 tot en met 304 ⁽⁶⁾,

Gezien de bepalingen van hoofdstuk IV, artikel 10 van Protocol nr. 7 betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie, gehecht aan de Verdragen,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen betreffende de adviesfunctie van het Comité, te weten artikel 8, artikel 10, artikel 19, artikel 25, artikel 43, lid 2, artikel 46, artikel 50, artikel 59, lid 1, artikel 91, lid 1, artikel 95, lid 3, artikel 100, lid 2, artikel 113, artikel 114, artikel 115, artikel 148, lid 2, artikel 149, artikel 151, artikel 153, artikel 156, artikel 157, lid 3, artikel 159, artikel 164, artikel 165, lid 4 (eerste streepje), artikel 166, lid 4, artikel 168, lid 4, artikel 168, lid 5, artikel 169, lid 3, artikel 172, artikel 173, lid 3, artikel 175, artikel 177, artikel 178, artikel 182, artikel 188, artikel 192, en artikel 194, lid 2 ⁽⁷⁾,

Gezien het reglement van orde ⁽⁸⁾ en het statuut van de leden ⁽⁹⁾ van het Comité,

Gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,

Overwegende dat, onverminderd de geldende bepalingen van het statuut van de leden en het reglement van orde, het wenselijk is om in een gedragscode een aantal verplichtingen vast te leggen die uit deze bepalingen voortvloeien,

Overwegende dat de leden tijdens hun lidmaatschap in overeenstemming met artikel 300 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie hun ambt volkomen onafhankelijk uitoefenen in het algemeen belang van de Europese Unie en de Europese burgers. Bij de uitoefening van hun functies en tijdens hun reizen van en naar de vergaderplaats genieten de leden de gebruikelijke voorrechten en immuniteiten die zijn vastgelegd in het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie ⁽¹⁰⁾. Meer in het bijzonder wordt van de leden verwacht dat zij tijdens hun mandaat eerbied en integriteit betrachten,

Overwegende dat de gedragscode, waarin de verplichtingen van de leden en plaatsvervangers van het Comité worden omschreven en verduidelijkt, moet worden herzien om rekening te houden met de ervaring die is opgedaan bij de toepassing ervan en om te voldoen aan de hoge ethische normen waaraan de leden van het Comité zich moeten houden; dat de voltallige vergadering,

op voorstel van de quaestoren van het Comité en na raadpleging van het bureau van het Comité, heeft besloten de volgende gedragscode aan te nemen.

De gedragscode is van toepassing op alle betrekkingen tussen leden onderling en tussen leden en alle andere werknemers van het Comité.

Bij de aanvang van hun mandaat ondertekenen de leden de huidige gedragscode, zoals goedgekeurd door de voltallige vergadering tijdens de zitting van 20 februari 2019.

Artikel 1

Algemene beginselen

1. Deze gedragscode geldt voor de leden van het Comité en hun plaatsvervangers.
2. De leden van het Europees Economisch en Sociaal Comité, die de verschillende geledingen van het sociaaleconomische leven vertegenwoordigen, worden voor vijf jaar door de Raad ⁽¹¹⁾ benoemd na door hun regeringen te zijn voorgedragen.

⁽³⁾ PB C 326, 26.10.2012, blz. 13 - Artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie luidt met name: "De waarden waarop de Unie berust, zijn eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren. Deze waarden hebben de lidstaten gemeen in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen".

⁽⁴⁾ PB C 326, 26.10.2012, blz. 13 - Voorts wordt in artikel 3 het volgende bepaald: "De Unie heeft als doel de vrede, haar waarden en het welzijn van haar volkeren te bevorderen."

⁽⁵⁾ PB C 326, 26.10.2012, blz. 13 - Het Europees Parlement, de Raad en de Commissie worden bijgestaan door een Economisch en Sociaal Comité en een Comité van de Regio's, die een adviserende taak hebben.

⁽⁶⁾ PB C 326 van 26.10.2012, blz. 47.

⁽⁷⁾ PB C 326 van 26.10.2012, blz. 47.

⁽⁸⁾ Reglement van orde 2019.

⁽⁹⁾ Statuut van de leden 2012, met name artikel 2 over incompatibiliteiten en het Reglement van orde 2019, artikel 75.

⁽¹⁰⁾ Reglement van orde 2019, artikel 2, lid 3, en Statuut van de leden, artikel 9.

⁽¹¹⁾ Artikel 302, leden 1 en 2, VWEU.

3. De leden van het Comité “oefenen hun ambt volkomen onafhankelijk uit” ⁽¹²⁾ en mogen, overeenkomstig het Verdrag, niet gebonden zijn door enig imperatief mandaat.
4. De leden van het Comité laten zich leiden en inspireren door de volgende algemene gedragsprincipes: integriteit, transparantie, toewijding, eerlijkheid, verantwoordelijkheid en respect voor de reputatie van het Comité.
5. De leden van het Comité handelen onafhankelijk bij de uitoefening van hun taken, in het algemeen belang van de Europese Unie en de Europese burgers.
6. Overeenkomstig de artikelen 2 en 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Handvest van de grondrechten van de EU zien de leden van het Comité bij de uitoefening van hun taken toe op de bevordering, de doeltreffende bescherming en de eerbiediging van rechten en waarden, menselijke waardigheid, non-discriminatie, verdraagzaamheid, vrijheid, solidariteit, de rechtstaat en gelijkheid van vrouwen en mannen ⁽¹³⁾.
7. Tijdens hun deelname aan de activiteiten van het Comité mogen de leden hun individuele belangen niet boven het algemeen belang van de Unie stellen ⁽¹⁴⁾.

Artikel 2

Reikwijdte van het ambt

1. De leden van het Comité zorgen ervoor dat het Comité zijn adviesfunctie vervult ⁽¹⁵⁾.
2. Zij zijn niet permanent aanwezig in de vestigingsplaats van hun instelling, hoewel zij het Comité permanent vertegenwoordigen.
3. Zij verrichten hun werkzaamheden in een geest van vruchtbare samenwerking.
4. Tijdens de uitoefening van hun ambt dragen zij de door de mensenrechten en democratie ingegeven waarden uit.
5. Zij kwijten zich volledig van hun taken als lid en dragen bij tot de advieswerkzaamheden.
6. Zij zorgen voor de follow-up van de adviezen van het Comité.

Artikel 3

Vrijheid, onafhankelijkheid en respect

De leden verbinden zich ertoe om tijdens de uitoefening van hun werkzaamheden, in het licht van het bovenstaande artikel 1, lid 4, te streven naar de best mogelijk overeenstemming, met wederzijds respect voor elkaars vrijheid en in het belang van allen, onafhankelijk van de keuzes die zij in hun privéleven maken ⁽¹⁶⁾.

Artikel 4

Waardigheid

1. De leden verbinden zich ertoe om, onverminderd hun vrijheid van meningsuiting, bij de uitoefening van hun taken op de werkplek hun ambt in waardigheid uit te oefenen. De leden van het Comité onthouden zich van iedere vorm van intimidatie en veroordelen dergelijk gedrag ⁽¹⁷⁾.
2. Zij verbinden zich ertoe hun immuniteit en de hun toegekende mogelijkheden weldoordacht te gebruiken in het belang van het Comité en hun adviserende taak.
3. Zij voldoen aan de vertrouwelijkheidsvereiste wanneer daarin door het Verdrag en hun statuut wordt voorzien ⁽¹⁸⁾.

⁽¹²⁾ Artikel 300, lid 4, VWEU, en artikel 2, lid 3, van het reglement van orde van het Comité.

⁽¹³⁾ PB C 326 van 26.10.2012, blz. 13, Handvest van de grondrechten.

⁽¹⁴⁾ Artikel 300, lid 4, en artikel 304 VWEU.

⁽¹⁵⁾ Artikel 300, lid 1, en artikel 304 VWEU.

⁽¹⁶⁾ Handvest van de grondrechten, artikel 11, lid 1.

⁽¹⁷⁾ Het EESC-personeel is in dit verband gebonden aan Verordening nr. 31 (EEG), 11 (EGA), tot vaststelling van het statuut van de ambtenaren en de regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Economische Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

⁽¹⁸⁾ Artikel 339 VWEU; artikel 8 van het Statuut van de leden van het EESC.

*Artikel 5***Integriteit en financiële transparantie**

1. Uit hoofde van de uitoefening van hun adviserende taak, ontvangen de leden door de Raad vastgestelde vergoedingen ⁽¹⁹⁾, maar geen bezoldiging van het Comité.
2. Werkzaamheden van leden die door het Comité worden vergoed, kunnen niet nogmaals door een derde worden vergoed ⁽²⁰⁾.
3. Hoewel de leden stemmen over adviezen die louter raadgevend van aard zijn, leggen zij overeenkomstig het transparantiebeginsel bij hun aantreden een verklaring inzake hun financiële belangen voor aan de voorzitter.
4. De verplichting een verklaring van financiële belangen voor te leggen is in de loop van 2011 in werking getreden voor de zittende leden van het Comité. De verklaring van financiële belangen moet de in artikel 5 bis van het Statuut van de leden ⁽²¹⁾ vermelde informatie bevatten.

*Artikel 6***Belangenconflicten**

De leden van het Comité moeten elke situatie vermijden die aanleiding zou kunnen geven tot een persoonlijk belangenconflict of een situatie die redelijkerwijs als zodanig kan worden opgevat. Een persoonlijk belangenconflict doet zich voor wanneer een persoonlijk belang van invloed kan zijn op de onafhankelijke uitoefening van het ambt, zoals bedoeld in artikel 300 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, het reglement van orde van het Comité van 2019, met name artikel 2, lid 3, en het Statuut van de leden, artikel 9.

*Artikel 7***Raadgevend comité voor het gedrag van de leden**

1. Er wordt een raadgevend comité voor het gedrag van de leden (het “raadgevend comité”) ingesteld.
2. De voltallige vergadering kiest, op voorstel van het bureau, telkens voor tweeëneenhalf jaar, zes leden, drie vrouwen en drie mannen, die geen andere vaste functie bekleden binnen het Comité ⁽²²⁾, en die samen het raadgevend comité vormen.
3. Op persoonlijk verzoek van een lid geeft het raadgevend comité in vertrouwen en binnen 30 kalenderdagen richtsnoeren omtrent de uitlegging en toepassing van de bepalingen in deze gedragscode. Het lid in kwestie is gerechtigd zich op deze richtsnoeren te verlaten.
4. Op verzoek van de voorzitter beoordeelt het raadgevend comité ook vermoedelijke gevallen van overtreding van deze gedragscode en dient het de voorzitter van advies voor wat betreft de eventueel te nemen maatregelen.

*Artikel 8***Procedure in geval van eventuele overtreding van de gedragscode**

1. Ingeval er gronden zijn om aan te nemen dat een lid deze gedragscode wellicht heeft overtreden, brengt de voorzitter de betrokken leden schriftelijk op de hoogte en verwijst hij de zaak onmiddellijk naar het raadgevend comité, met inachtneming van het vermoeden van onschuld en de bescherming van slachtoffers ⁽²³⁾.
2. Het raadgevend comité onderzoekt de omstandigheden rond de vermoedelijke overtreding en zal de betrokken leden in alle vertrouwelijkheid horen. Op grond van zijn bevindingen formuleert het een aanbeveling voor een eventueel besluit aan de voorzitter van het Comité.
3. Rekening houdend met de aanbevelingen van het raadgevend comité en na het betrokken lid te hebben verzocht schriftelijke opmerkingen in te dienen, raadpleegt de voorzitter van het Comité het presidium in uitgebreide samenstelling en verzoekt hij het bureau om een besluit over de maatregelen die overeenkomstig het Statuut van de leden en het reglement van orde van het Comité zouden kunnen worden genomen.

⁽¹⁹⁾ Artikel 301 VWEU.

⁽²⁰⁾ Besluit van het Comité van 11 oktober 1999 en Interinstitutioneel akkoord van 25 mei 1999 (intern onderzoek van OLAF).

⁽²¹⁾ Statuut van de leden van het EESC 2012 - Artikel 5 bis (Verklaring van financiële belangen).

⁽²²⁾ EESC-voorzitter en vicevoorzitters, groeps- en afdelingsvoorzitters en CCMI-voorzitter, en de quaestoren.

⁽²³⁾ De EESC-voorzitter legt klachten onverwijld voor aan het raadgevend comité.

Naar gelang van de ernst van het gedrag van het lid kunnen de volgende sancties worden toegepast:

- Schriftelijke waarschuwing;
- Opnemen van de schriftelijke waarschuwing in de notulen van het bureau en eventueel van de zitting;
- Tijdelijke schorsing van het lid als rapporteur, voorzitter of lid van een studiegroep, en tijdelijke uitsluiting van deelname aan studiebezoeken en buitengewone vergaderingen.

Artikel 9

Toepassing van de gedragscode

De voorzitter dient erop toe te zien dat de leden de gedragscode naleven. Mochten er problemen ontstaan met het naleven van de code, dan overlegt de voorzitter met het presidium in uitgebreide samenstelling en verzoekt hij het bureau om een besluit te nemen.

Artikel 10

Inwerkingtreding

Deze gedragscode treedt in werking na goedkeuring ervan bij stemming door de voltallige vergadering van het Comité.

ISSN 1977-0758 (elektronische uitgave)
ISSN 1725-2598 (papieren uitgave)

Bureau voor publicaties van de Europese Unie
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

NL